LABDARÚGÁS

VI. évfolyam, 7. szám
Budapest, 1960. július
Ára: 3 Forint

A bajnokcsapatban legtöbbször szerepelt játékosok. Fent középről, az óramutató járásának irányában: Török, Győrvári, Borsányi, Tóth, Halápi, Szusza, Göröcs, Kuharszki, Nagy, Szini, Rajna, a felírat felett Sóvári és Várhidi

KÉPEK
Uruguayból

Kétszer nyert olimpiai bajnokságot (1924-ben és 1928-ban), kétszer pedig világbajnokságot (1930-ban és 1950-ben) Uruguay labdarúgó-válogatottja. Mostanában ismét többször kaptunk hírt az uruguay-i labdarúgók sikereiről. A Pénarol (ejtsd: Penyarol) nyerte Dél-Amerikában a bajnokcsapatok tornáját, s így a Real Madriddal, a bajnokcsapatok Európa-Kupájának védőjével került szembe. Az első mérkőzés Montevideoban, a Stade Centenarióban volt (alsó kép), s a találkozó 75 000 néző előtt gól nélkül végződött (a Real Gento nélkül játszott). A visszavágó ősszel Madridban lesz

A Penarol Dél-Amerika legrégibb labdarúgó egyesülete, 1900-ban megnyerte Uruguay első labdarúgóbajnokságát, s ma tagjainak száma 40 000. Képünkön a Penarol csapata. Áll: Maidana, Martinez, Salvador, Pino, Gonzalvez, Agnerre. Guggol: Cubilla, Linazza, Speneez, Crescio és Borgez

Felelős szerkesztő: Hoffer József. A szerkesztőség címe: Budapest I., Fém utca 5—7
Kiadja: a Sport Lap- és Könyvkiadó. A kiadásért felel: Perlusz József igazgató
Előfizetés: negyedévre 8,— Ft, félévre 16,— Ft, egy évre 32,— Ft. Csekkszámlaszám: 61.251
Terjeszti a Magyar Posta 60.2257. Állami Nyomda, Budapest

A bajnokság mérlege

Írta:
Barcs Sándor

Fejlődött-e a magyar labdarúgás az 1959/60-as bajnoki évben?

Azt hiszem, ez a legfontosabb kérdés, amit egy bajnoki évet lezárva feltehetünk. Ahogy mondani szokták, a labdarúgás „nemzetközi” sportág. A szurkolók meg olyanok, mint a nagy pincék bormesterei: örökösen mérik a fokot, mérik az erőviszonyokat. S ha tehát most egyszerűen és általánosítva kellene válaszolnunk a feltett kérdésekre, akkor igent mondanánk. Igen,

a magyar labdarúgás fejlődött

az elmúlt bajnoki évben. *A színvonal kétségkívül magasabb volt, mint egy esztendővel ezelőtt.* Edzőink nagyobb sikerrel alkalmazták a modern taktikát (tömör védekezésből, hátulról gyors támadásindítás, ellentámadásnál ugyanilyen gyors visszatömörülés saját 16-osunk tájékára). Ehhez persze, megfelelő erőnlétben levő játékosok kellenek. Nos, *az erőnléttel sem volt különösebb baj.* Néhány fiatal játékosunk egyre érettebb játékot mutatott. Hogy csak egypár nevet említsek: Albert, Göröcs, Novák, Ihász, Nagy, Szentmihályi, Solymosi, Menczel, Kékesi, Gelei. Nem vitás az sem, hogy sok új tehetséget is megismertünk. Ismét csak kapásból sorolok fel néhányat közülük: Mészöly, Dunai, Laczkó, a diósgyőri Pál, Sas, Zengői, Göncz, Kocsis és mások. Azt is jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy *a bajnokságban zökkenő nem volt:* tervszerűen üzemeltettünk. Ha még mindehhez hozzávesszük az őszi évad nemzetközi sikereit, majd tavasszal az UEFA-torna megnyerését és az olimpiai selejtező tornán aratott 100%-os győzelmünket és a KK megnyerését, akkor nemzetközi mérlegünk sem kedvezőtlen.

Van tehát jócskán eredmény.

Ugyanakkor

sok megoldásra váró problémát

is vetett fel az 1959/60-as év. Vegyük sorjába ezeket.

A modern taktika alkalmazásánál *még mindig aránytalanul nagy szerepet kap a védekezés, a támadásépítéssel szemben.* Az olaszok vagy a franciák gyorsabban, több mozgással és a fedezeteket is bevonva, *több emberrel építik a támadásokat.* Éppen ezért gyakran megfigyelhető, hogy a pályán „kézilabdaszerűen” a két 16-os környéke „sűrűn lakott”, míg a pálya közepe „kihalt”, *éppen a túlzott védekezés és a nem kielégítő támadás-építés miatt.* Ezen a téren tehát tovább kell fejlődnünk.

De azt hiszem, itt nem szabad megállnunk. A magyar labdarúgás hírneve megköveteli, hogy szakembereink *ne elégedjenek meg a modern taktika alkalmazásával, hanem valami újat igyekezzenek kitalálni* és ezt az újat a pályán alkalmazni.

Az erőnléttel nem volt baj — állapítottuk meg fentebb — bár lehet, hogy a támadásoknál tapasztalt kevesebb mozgás erőnléti okokra vezethető vissza. Mégis általában az a véleményünk, szakembereink a kondicionálást megfelelően értik és általában jól „hozzák” a játékosokat. Nem fejlődik azonban az egyéni képzés. És itt álljunk meg egy pillanatra, mert eljutottunk talán

legnagyobb megoldásra váró feladatunk

témájához.

Mit értünk egyéni képzés alatt? Azt, hogy az edző *rendszeresen és tervszerűen* külön foglalkozzék egyegy játékossal. Szükség van erre? Igen, *erre múlhatatlanul és égetően nagy szükség van!* Alig van magyar játékos — különösen csatár —, aki jól fejelne. Kétségtelen, hogy ez adottság dolga is. De állandó és rendszeres foglalkozással egy bizonyos átlagot minden játékosnál elérhetünk! *Mindenki fejelhet jól.* Vagy vegyünk egy másik hiányosságot. *Játékosaink gyengén rúgnak.* Ezért kevés a keresztlabda és ezért ritka az a csatár, aki 20—25 méterről kellő erővel, s ugyanakkor helyezve tud lőni. *Annál több olyan játékos van, főleg a fiatalok között, akikhez ragad a labda, akik nagyszerűen cseleznek, de akiknek a rúgótechnikája egyszerűen szánalmas.* Vagy beszéljünk a lassú, lomha mozgású játékosokról, akikből persze vágtázót soha sem lehet faragni, de akiket kellő egyéni foglalkozás esetén *alaposan fel lehet gyorsítani.* Az ifjúsági korú játékosoknál, de a szenioroknál is sok a gyenge felsőtestű, vékonypénzű gyerek. Itt is egyéni foglalkozásra van szükség; *erősítő* gyakorlatokra.

Az egyéni képzés több munkát ró edzőinkre. Több fáradtságot és rengeteg türelmet igényel, mert számolni kell azzal is, hogy *az egyéni képzés eredménye nem azonnal, hanem csak hónapok, sőt évek múlva jelentkezik.* Mégis edzőinknek vállalniok kell ezt a megterhelést, mert enélkül *csak félmunkát végeznek, s mi több, enélkül a magyar labdarúgás további fejlődése nem képzelhető el!*

Nagy gondot okoz számunkra

az erős, kiterjedt tömegbázis

rendezetlensége. Nyílt titok, hogy a magyar labdarúgás „rezervoárja” nem túlságosan nagy. A járási bajnokságok — enyhén szólva — döcögnek, és a legfiatalabbak labdarúgása sincs megoldva. Az 1960/61-es évben teszünk egy-két puhatolózó lépést, de ez még csak út-keresés lesz, s a problémákat nem fogjuk tudni megoldani. *A „gyermek-futball” hiánya annál nagyobb fejtörést okoz nekünk, mert mostmár tudományosan beigazolódott és végérvényesen eldőlt, hogy a legkedvezőbb, ha a labdarúgást 10 éves korban kezdik el* a gyerekek. Természetesen szakképzett oktató felügyelete alatt.

Az NB I-es ifjúsági bajnokság nem vált be. Csak kísérletképpen vezettük be ezt a bajnokságot és nagyon nehéz szívvel szüntettük meg. De be kellett látnunk, hogy a *nagy távolságok legjobb szándékainkat is keresztülhúzták.* Ne felejtsük el, hogy itt javarészt ilyen vagy olyan iskolát végző tanulókról volt szó.

Nem oldottuk meg az átigazolás kérdését

sem. Csaknem minden józanul gondolkozó egyesületi vezető és szurkoló igazat adott nekünk abban, hogy idén nem csináltunk rendkívüli átigazolásokat. Azzal azonban tisztában kell lennünk, hogy *ilymódon megelőztünk ugyan egy sor erkölcstelen jelenséget, a csapat-erősítések elvi problémájához azonban nem jutottunk közelebb.* Márpedig alapvetően fontos dolog, hogy az átigazolási és csapaterősítési problémát megoldjuk.

Szorosan idetartozik az úgynevezett *„lecsapolás”* ügye is. Különösen az NB I-es kluboknál jelentékeny *az olyan ifjúsági játékosok száma, akik az ifjúsági csapatból kiöregedtek, de sem az első, sem a tartalék csapatba nem kerülhetnek be.* Ezek a gyerekek játszani szeretnének. A szabványkönyv szerint azonban várniok kell egy évet. Persze itt nem csábításról, nem erkölcstelenségről van szó — hiszen nevelő egyesületeik szívesen elengedik őket —, hanem egyszerű klub-cseréről. A „lecsapolást” tehát *emberségesen kell megoldanunk.* Nem szabad tűrnünk, hogy az egyéves várakozási idő miatt akár csak egy fiatal játékos is elkallódjon.

Ha már az ifjúságiaknál tartunk, jegyezzük gyorsan meg, hogy a korhatárt hozzá kell igazítani a nemzetközi szinthez. Vagyis, az a játékos, aki szeptember 1-ig betöltötte 19. évét, *az őszi idényben már szeniornak számít.*

Az 1959/60-as bajnoki évet igyekeztünk elemezni. S íme az elemzés feltárta sürgősen megoldandó feladataink légióját.

S most ez a mi munkánk, és nem is kevés...

Négy diósgyőri játékos az 1959/60-as

Hódi Zoltán nyerte lapunk ezüst serlegét!

Legördült a függöny, egy bajnoki évnek ismét vége. Ilyenkor a számvetés idején előkerülnek a különféle statisztikák, s a szakemberek és a szurkolók tanulságokat vonnak le legjobb csapataink vetélkedéséből. Mi is ezt tesszük, amikor osztályzókönyvünk alapján megállapítjuk játékosaink 1959/60. évi rangsorát az átlagteljesítmények alapján.

Ezúton is nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a ranglista az átlagok alapján készült, s *ezért nem valós kifejezője a labdarúgók közötti tudás különbségnek!* Legtöbb poszton persze azok a játékosok diadalmaskodtak, akik több adottsággal, nagyobb tudással rendelkeznek mint társaik, de néhány helyen szerényebb tudású játékosok megelőztek néhány válogatottat. Ivánról például nem lehet azt állítani, hogy jobb játékos mint Sándor, a jobbszélsők között mégis Iván vezet, mert teljesítménye közel sem volt olyan hullámzó mint Sándoré. S ez az eset más posztokon is fennáll!

Azoknak a játékosoknak az átlagát számítottuk ki, akik legalább tizenöt mérkőzésen szerepeltek! A bajnoki hajrá az osztályozókönyvben is hozott változásokat. Néhányan alaposan előre nyomultak. Sőt, két *olyan játékos is akadt, aki éppen a hajrában szerezte meg az első helyet. Rajnára és a diósgyőri Törökre gondolunk.* Nagyszerűen hajrázott Szentmihályi, Palicskó, Várhidi, Solymosi, Göröcs és mások is. Persze ezt nem mindenki mondhatja el magáról, voltak például olyanok, akik éppen a hajrában estek vissza. Romlott az átlaga Grosicsnak, Ughynak, a csepeli és a diósgyőri Pálnak, Orosznak, Albertnak, Mathesznek, Tichynek, Buzánszkynak, Szuszának is.

Aki alaposan átnézi a ranglistákat, bizonyára meglepetten szerez tudomást a diósgyőri játékosok előkelő helyezéseiről. *Úgyszólván alig van olyan diósgyőri labdarúgó, aki ne az élmezőnyben foglalna helyet.* Aki azonban alaposan fontolóra veszi a dolgokat, rájön arra, hogy a DVTK játékosok valóban nagyszerű teljesítményt nyújtottak. Gondoljunk csak a DVTK ötödik helyére, arra hogy ez a csapat *egész tavasszal csupán négyszer kapott ki, sokáig versenyben volt a negyedik helyért, s végül megszerezte a legjobb vidéki csapat büszke címét.* Ez most sikerült először a diósgyőrieknek, s számukra ez éppen olyan öröm mint az Újpesti Dózsának a bajnokság megnyerése. Ez a szép helyezés jut kifejezésre a játékosok rangsorolásában is.

A kapusok között nagy volt a vetélkedés. Grosics ugyan végig tartotta vezető helyét, s bebizonyította, hogy még mindig ő a legjobb kapuvédőnk, de nyomában ott volt Hódi, Ilku és Török is. A többiek közül Szentmihályi tűnt ki legtöbbször.

Rajna és Hetényi versengése nagyon érdekesen alakult. Hetényi állt a hajráig az élen, de miközben ő sérülés miatt nem játszhatott, Rajna egymásután szerezte a magas osztályzatokat, s végül élre ugrott.

Siposnak a szegedi Portörő sokáig nyomában volt, hiszen hónapokon keresztül holtversenyben voltak. Sipos az utolsó hetekben elhúzott, s Portörőt az újpesti Várhidi is megelőzte. Figyelmet érdemel az is, hogy a középhátvédek átlaga milyen magas. Még a hatodik Polgár végosztályzata is hét fölött van.

A *balhátvédek között találjuk az egész bajnoki év legmagasabb átlagát elért játékost: Paulást.* Osztályzata: 7,57 (!) Paulás olyan típusú játékos mint Berendi és Sipos. Azaz csak elvétve játszik gyengén. A diósgyőri labdarúgó a legjobb magyar balhátvédek közé emelkedett. Ezt néhányszor már nemzetközi mérkőzéseken is bebizonyította.

A legtöbbször a jobbfedezetek rangsora változott. Bozsik is, Ughy is, Nagy is volt az élen, s végül a végső győztes a diósgyőri Török lett. Nem vitás, hogy az ő formája volt a legegyenletesebb, hiszen annak ellenére, hogy egyszer kiállították — s az egyes osztályzat alaposan lerontotta az átlagát — megelőzte társait. Bozsik, de különösen Szojka és Bundzsák elmaradt igazi tudásától.

Berendi és Klebián versengésébe Solymosi is beleszólt, s elfoglalta a második helyet, Berendit azonban csak megközelíteni tudta. Meglepetés Borsányi és Kotász gyenge helyezése.

A csatárok közül Tichy, Orosz és Rákosi kezdetben nagy előnyre tett szert. Tichy és nagyjából Rákosi is megerősítette vezető helyét, Orosz azonban nagyon visszaesett, s Göröcs majdnem utolérte. Sándor ősszel szinte behozhatatlannak látszó módon vezetett, de néhány kirívóan mérsékelt játékkal fokozatosan rontott osztályzatán, s Iván megelőzte. Pál László főleg tavaszi jó szereplésének köszönheti elsőségét.

Most pedig nézzük az osztályzókönyvet:

Grosics

Kapusok

1.	Grosics (Tatabánya)	7,41
2.	Hódi (Diósgyőr)	7,34
3.	Ilku (Dorog)	7,27
4.	Török (Ú. Dózsa)	7,16
5.	Szentmihályi (Vasas)	6,92
6.	Faragó (Bp. Honvéd)	6,85
7.	Mészáros (Szeged)	6,73
8.	Gelei (MTK)	6,59
9.	Tóth I (Csepel)	6,56
10.	Cserháti (SBTC)	6,55

Rajna

Jobbhátvédek

1.	Rajna (Ú. Dózsa)	7,12
2.	Hetényi (Tatabánya)	7,00
3.	Werner (Diósgyőr)	6,68
4.	Palicskó (MTK)	6,67
5.	Buzánszky (Dorog)	6,66
6.	Kárpáti (Vasas)	6,60
7.	Molnár (Szombathely)	6,36
8.	Sándor (SBTC)	6,35
9.	Berta (Ferencváros)	6,27
10.	Szabó (Szeged)	6,20

Sipos

Középhátvédek

1.	Sipos (MTK)	7,42
2.	Várhidi (Ú. Dózsa)	7,37
3.	Portörő (Szeged)	7,19
4.	Szigeti (Diósgyőr)	7,15
5.	Mátrai (Ferencváros)	7,11
6.	Polgár (Tatabánya)	7,04
7.	Lakat (Dorog)	6,57
8.	Jancsik (SBTC)	6,56
9.	Tarr (Szombathely)	6,40
10.	Zalai (BVSC)	6,22

Paulás

Balhátvédek

1.	Paulás (Diósgyőr)	7,57
2.	Dalnoki (Ferencváros)	7,04
3.	Takács (Csepel)	7,00
4.	Sárosi (Vasas)	6,85
5.	Kürtösi (Szeged)	6,63
6.	Novák (Szombathely)	6,58

bajnoki év válogatottjában

7.	Molnár (Tatabánya)	6,50
8.	Győrvári (Ú. Dózsa)	6,38
9.	Lantos (MTK)	6,36
10.	Oláh II (SBTC)	6,33

Török

Jobbfedezetek

1.	Török (Diósgyőr)	6,91
2.	Ughy (Csepel)	6,87
3.	Vilezsál (Ferencváros)	6,65
4.	Bozsik (Bp. Honvéd)	6,64
5.	Nagy (MTK)	6,63
6.	Pálmai (Dorog)	6,62
7.	Kresz (Pécs)	6,61
8.	Szojka (SBTC)	6,60
9.	Bundzsák (Vasas)	6,58
10.	Szepesi (Tatabánya)	6,55

Berendi

Balfedezetek

1.	Berendi (Vasas)	7,38
2.	Solymosi (Diósgyőr)	7,19
3.	Kleibán (Csepel)	7,01
4.	Kovács III (MTK)	6,96
5.	Prohászka (Dorog)	6,80
6.	Zallár (Szeged)	6,75
7.	Kotász (Bp. Honvéd)	6,64
8.	Menczel (SBTC)	6,50
9.	Hegyi (Pécs)	6,42
10.	Borsányi (Ú. Dózsa)	6,39

Iván

Jobbszélsők

1.	Iván (Diósgyőr)	6,54
2.	Sándor (MTK)	6,44
3.	Sátori (Csepel)	6,23
4.	Murár (BVSC)	6,10
5.	Csordás (Vasas)	5,65
6.	Bablena (SBTC)	5,60
7.	Friedmanszky (Ferencváros)	5,33
8.	Szovják (Tatabánya)	5,25
9.	Polgár (Szombathely)	4,88

Orosz

Jobbösszekötők

1.	Orosz (Ferencváros)	6,92
2.	Göröcs (Ú. Dózsa)	6,85
3.	Csányi (Diósgyőr)	6,79
4.	Nemes (Szeged)	6,32
5.	Varga (Dorog)	6,28
6.	Rádi (Pécs)	6,25
7.	Kékesi (Vasas)	6,21
8.	Vasas (SBTC)	5,91
9.	Lahos (Tatabánya)	5,80
10.	Kisuczky (Csepel)	5,70

Tichy

Középcsatárok

1.	Tichy (Bp. Honvéd)	7,28
2.	Szusza (Ú. Dózsa)	6,72
3.	Albert (Ferencváros)	6,65
4.	Szilágyi (Vasas)	6,47
5.	Hajós (Szeged)	6,45
6.	Csáki (SBTC)	6,25
7.	Kiss (Diósgyőr)	6,15
8.	Göncz (BVSC)	6,18
9.	Gondos (Csepel)	6,11
10.	Bödör (MTK)	6,00

Rákosi

Balösszekötők

1.	Rákosi (Ferencváros)	7,04
2.	Polyvás (Szeged)	6,89
3.	Kuharszky (Ú. Dózsa)	6,68
4.	Dunai (Pécs)	6,28
5.	Papp (Diósgyőr)	6,26
6.	Pál (Csepel)	6,20
7.	Komora (Szombathely)	6,08
8.	Molnár (MTK)	6,04
9.	Nagy J. (BVSC)	6,00
10.	Gilicz (Bp. Honvéd)	5,88

Pál László

Balszélsők

1.	Pál (Diósgyőr)	6,76
2.	Tóth Z. (Szombathely)	6,30
3.	Fenyvesi (Ferencváros)	6,29
4.	Szimcsák (MTK)	6,26
5.	Csóri (Dorog)	6,04
6—7.	Mathesz (Vasas)	6,00
6—7.	Tóth M. (Ú. Dózsa)	6,00
8.	Taliga (SBTC)	5,95
9.	Nyári (Szeged)	5,90
10.	Kovács (Pécs)	5,65

Az 1959/60-as bajnoki év válogatott csapata tehát a következő:

Grosics — Rajna, Sipos, Paulás — Török, Berendi — Iván, Orosz, Tichy, Rákosi, Pál László.

A tartalékcsapat:

Hódi — Hetényi, Várhidi, Dálnoki — Ughy, Solymosi — Sándor, Göröcs, Szusza, Polyvás, Tóth Z.

És végül egy kis összehasonlítási alap. Íme, az egy évvel ezelőtti válogatott:

Faragó (7,60) — Buzánszky (7,04), Sipos (7,38), Sárosi (7,02) — Bozsik (7,33), Kotász (7,27) — Sándor (6,70), Göröcs (6,76) Kuharszki (7,25), Pál (Csepel, 6,62), Fenyvesi (6,65).

A Labdarúgás a tavaszi idény kezdetén ezüst serleget ajánlott fel annak a játékosnak, aki az idény második felében a legmagasabb pontszámot éri el, tehát a legjobb teljesítményt nyújtja. Nos, ez a labdarúgó egy kapus, a diósgyőri Hódi Zoltán lett. A fiatal kapuvédő hétről-hétre úgyszólván átlagon felüli formában védett. Négy 9-es, három 8-as is szerepel osztályzatai között. *Hódi hajrája fényesen sikerült, hiszen az utolsó négy mérkőzésen háromszor kapott 9-est!* Úgy véljük, megérdemelten nyerte el az ezüst serleget.

A serlegért versengők mezőnye egyébként nagyon szétszakadt. Csupán 51 játékos játszotta végig a tavaszi 13 mérkőzést. Érdekes, hogy az élmezőnyben főleg védőjátékosok foglalnak helyet. A csatárok közül a legjobb helyezést Göröcs érte el. A Bp. Honvédban nem volt olyan játékos, aki minden tavaszi mérkőzésen szerepelt!

Tavaszi versenyünk végeredménye:

101 pontos: Hódi

100 pontos: Paulás

95 pontos: Ilku, Sipos, Szigeti

94 pontos: Berendi, Jancsik, Solymosi

93 pontos: Göröcs

92 pontos:

Mátrai　Polgár (Tatab.)
Rajna

91 pontos:

Orosz
Albert

90 pontos:

Prohászka　Török (Diósgy.)

89 pontos:

Mészáros　Rákosi
Portörő

87 pontos:

Kovács III.　Tarr
Sándor (SBTC)

86 pontos:

Fellegi　Pálmai
Kürtösi

85 pontos:

Iván　Kulcsár

84 pontos:

Kocsis (Pécs)

83 pontos:

Menczel　Szakály
Hegyi　Vilezsál

82 pontos:

Csáki　Sándor (MTK)

81 pontos:

Berta　Győrvári
Bundzsák　Zalai
Pál (Csepel)

80 pontos:

Tóth I (Csepel)

79 pontos:

Dunai　Szabó

78 pontos:

Bárkányi　Szimcsák I
Nagy J

77 pontos:

Szojka

75 pontos:

Nyári　Mathesz

74 pontos:

Csóri　Kovács (Pécs)

70 pontos:

Gerencsér

EGY ÉV TAPASZTALATAI

Az 1959/60 évi idényben kísérletképpen írta ki az MLSZ az NB I-es ifjúsági labdarúgó bajnokságot. Ennek elsőrendű célja az volt, hogy valamelyest kimozdítsa a helyéből az évek óta egy helyben topogó megyei és budapesti ifjúsági labdarúgást. Az ellenforradalom utáni idők fiatalítási időszakának megfelelően, ezenkívül a nagyobb feladatok megoldására kívánta előkészíteni a 16—19 éves labdarúgókat, így szélesebb alapokra fektetni az utánpótlást biztosító „sor" működését.

S mi volt egy év tapasztalata? Nem mondható minden teljesen rendbenlevőnek, de az bizonyos, hogy hasznos volt a kísérleti idő — a játékosok és az edzők szempontjából egyaránt.

Az ifjúsági labdarúgók nagyobb kedvvel készülődtek egy-egy mérkőzésre az ismeretlen ellenféllel szemben, növekedett látókörük és sportszerűségük is erősen megmutatkozott felkészülésükben. Az edzők a jószereplés, a nagyobb nyilvánosság előtt játszás érdekében gondosabban foglalkoztak a játékosokkal, elméletileg és gyakorlatilag egyaránt. A heti két foglalkozásról általában áttértek a 3—4 edzésre, s ez lehetővé tette a fokozottabb egyéni foglalkozást a fiatalokkal.

Az NB I-es csapatok zöme az év végén általában az NB I-es ifjúsági bajnokság megszüntetése mellett foglaltak állást, s helyette az NB I-es tartalék bajnokság kiírását kérték. Véleményünk szerint ez egy kis visszalépést jelent a múlthoz, idő azonban nincs a kesergésre, s inkább azzal kell foglalkozni, hogy ha már nem lesz NB I-es ifibajnokság, mégis hogyan lehet biztosítani a megfelelő színvonalat továbbra is, hogy ne következzék be visszaesés.

Az ifjúsági bizottság egy külön ifibajnokság kiírását látná helyesnek, amelyben a budapesti NB I-es csapatok együttesei — jelenleg 6 — a BVSC, a Dorog, a Tatabánya, a Győr, valamint a budapesti ifjúsági bajnokság első helyezettjei vennének részt. Ezenkívül lenne egy általános budapesti ifi csoport, négy másodosztály és több harmadosztály. Így megvalósulna a feljebbjutás kérdése is, amely vonzóerő — a BLSZ vonalán.

A Budapesttől messzebb levő ifjúsági csapatokat — Pécs, Szeged, Debrecen, Salgótarján, Diósgyőr — a megyei vagy a városi első osztályba kellene besorolni. Ez a javaslat már el is hangzott az MLSZ elnökségi ülésén. Remélhetőleg sikerül a legjobban megoldani az ifjúsági bajnokság kiírását, csoportosítását és ha nem is lesz előrelépés a következő idényben ezen a területen, visszaesés sem következik be.

Kapocsi Sándor
országos ifjúsági szövetségi edző

Az 1959/60 évi NB I. osztályú ifjúsági labdarúgó bajnokság végeredménye:

1. Ferencváros*	25	19	2	4	75:19	40
2. Vasas	26	17	5	4	62:30	39
3. Ú. Dózsa	26	16	6	4	60:22	38
4. Tatabánya	26	13	5	8	40:34	31
5. Diósgyőr	26	12	4	10	52:48	28
6. BVSC	26	10	6	10	40:32	26
7. Bp. Honvéd	26	10	6	10	45:40	26
8. MTK	26	10	5	11	48:43	25
9. Salgótarján	26	10	5	11	43:54	25
10. Csepel	26	7	10	9	55:54	24
11. Szeged*	25	6	7	12	27:51	19
12. Dorog	26	6	4	16	26:57	16
13. Pécs	26	4	6	16	23:52	14
14. Szombathely	26	3	5	18	29:89	11

* A Ferencváros—Szeged mérkőzést nem játszották le.

Újpesti Dózsa—MTK 5:4. Göröcs az Ú. Dózsa első gólját rúgja

Bajnoksággal ünneplik
75. jubileumukat a lila-fehérek

Az újpesti szurkolósereg ünnepli a bajnokcsapatot, vállukon a fiatal Pataki
(MTI Foto, Mikó László felvétele)

Itt állunk az új bajnoki idény kezdetén. Néhány nap múlva labdarúgásunk új szakasza kezdődik. Új remények, új tervek szárnyrakelése előtt most megállunk, visszatekintünk. Idézzük a közelmultat, amelynek feledhetetlen és tanulságos mozzanatai nyilván még frissen élnek azokban is, akik részesei a néhány héttel ezelőtt lezajlott eseménynek.

Újra Újpesten vagyunk. A nagy gyárvárosban, amely hajdanában Budapest perifériájának számított. Ma már ez a kerület fővárosunk lüktető szívének egy darabját képezi, üzemeivel, társadalmi életével, sajátságos romantikájával és labdarúgásával is.

Újpest szíve

Milyen gyorsan, lelkesen lüktetett Újpest szíve néhány perccel azután, hogy Hernádi játékvezető az Újpesti Dózsa—MTK mérkőzés, a bajnoki év utolsó találkozójának befejezését jelezte. Újpest és Angyalföld — és tegyük hozzá — „Belvárosunk" sok, a lila színekért rajongó labdarúgóhívője is önfeledten, túláradó örömmel ölelte magához, a szó szorosan vett értelmében is, a már korábban bajnoknak számító játékosait.

A krónikás az alábbiakban nem a látványos, izgalmas 90 percet méltatja, hanem az egész évi produkcióból igyekszik összerakni azt a szinte kiemelkedő bravúrnak számító sikeres teljesítményt, amellyel a lilák labdarúgói a legértékesebb ajándékkal járultak hozzá nagymultú, patinás, 75. jubileumát tartó klubjuk ünnepségeihez.

Az évi mérleg

Egyszerűnek tűnő matematikai számok eredményezik a Belügyminisztérium élcsapatának végső sikerét. Tavaly ősszel például a legtöbb győzelmet a lilák aratták. A legkevesebb bajnoki pontot is ők hullajtották el az első felvonásban. A tavasz talán még ennél is szebb eredményeket érlelt. Végeredményben öt pont különbözettel vívta ki az Újpesti Dózsa a bajnokságát. A legtöbb győzelmet — tizenhetet — a dózsások értek el, és csak háromszor vonultak le vereséggel, az egész évi teljesítményt véve alapul. A gólarányuk 52:26! És tavasszal egyszer sem adták át a lilák első helyüket más csapatnak! Legfeljebb — néhány ponttal — csökkent vagy emelkedett a pontelőnyük. Valóban bajnokhoz illő teljesítmény ez.

A siker kovácsai

A számokkal, a sokat mondó adatokkal még tovább játszhatnánk, tehetnénk összehasonlításokat. Ehe-

lyett azonban a sikert termő fa gyökereit tárjuk fel. Bárhova is nézünk, bármilyen erős vagy hajszálvékony éltető gyökérhez jutunk el, előttünk állnak az emberek — a klubvezetők, a szakosztály, a szakvezetők. A szurkolók! Az emberi erényeket, hibákat, szívósságot, szaktudást és lelkességet felvonultató sportemberek. A szakvezetés kulisszái mögött nyilván lezajlottak nagy viták. A tervek készítésénél lehet, hogy az egyik így gondolta, a másik úgy. A cél azonban mindig azonos volt: az Újpesti Dózsa labdarúgó csapatát a magyar labdarúgás egyik erős pillérévé növeszteni. Ez a felelősségteljes feladat vezette Kovács Gyula elnököt és a szakvezetőket, Sebes Gusztávot, a szaktanácsadót, Szűcs Gyula edzőt, Csáki Sándor főtitkárt, Konkoly Béla intézőt, Balogh „Bonzót", más edzőket, vezetőket. És az egész NB I-es játékoskeretet.

Ismeretes volt a szakvezetők célja: keresték az utat — amely egész labdarúgásunk egyik problémája —, hogy friss vérkeringést vigyenek a csapatba, fiatalítsák az együttest. Gyakorlatilag bebizonyosodott, hogy miként életünk egész területén, így a futballban is, a gyors, szinte átmenet nélküli fiatalítás nem zökkenőmentes, nem egészséges dolog. Az Újpesti Dózsában idejében észrevették, hogy idő kell az átalakításhoz.

Az NB I-es mezőny legegységesebb csapatává forrt össze, kovácsolódott a lilák együttese, amelynek tagjai között a szemünk láttára nőttek fel kiváló egyéni képességekkel megáldott ifjú tehetségek. Így jegecesedett ki a lilák együttesének legértékesebb erénye: a kiváló csapatszellem. A bajnok-csapatról valóban elmondhatjuk, hogy bár akadnak közöttük kiemelkedő tudású labdarúgók, de ezek sem bontották meg a harmóniát, a lelki és játékbeli összhangot.

A lila-fehér együttes

Csúcsteljesítménynek számít az is a liláknál, hogy állandó egyenletes teljesítményükkel vívták ki sikerüket. Ez, a multat tekintve, „újításnak" számít, hiszen, ha végigfutjuk a 26 mérkőzés filmkockáit, kitűnik, hogy az Ú. Dózsa a bajnokság alatt alig nyújtott egészen „kiugró" teljesítményt. Viszont a mélyponton sem volt sohasem. Megbízható, ritmikusan egyenletes formában játszotta végig az idényt.

Az elismerés reflektorfényét most rávilágítjuk arra a csapatra, amely legtöbbször futott ki ebben az idényben: Török — Rajna, Várhidi, Győrvári — Szini, Borsányi — Nagy, Göröcs, Szusza, Kuharszki, Tóth M.

Az NB I-es keretből ezek a játékosok szerepeltek még: Sóvári (4), Petrovics (2), Gallai (2), Káposzta (1) Bencsics (9), Halápi (12), Jagodics (5), Pataki (1).

A nagy titok: játékosnevelés

A „standard" együttesre, de a többiek nevére is, ha ránézünk, önkénytelenül is eszünkbe jut: az egész labdarúgó-világban, az Európaszerte megbecsült Újpesti Dózsa játékosai közül jónéhányan, nem is olyan régen, ifi, újonc vagy kiforrásban lévő labdarúgónak számítottak. Az Újpesti Dózsa szakvezetőinek dicséretes munkája ebben is rejlik: érett játékosokká nevelnek újoncokat. És olyan légkört teremtenek csapatuk körül, hogy a Dózsa játékosok magukénak érzik a klubot és a klubszínekért odaadással küzdenek.

Sokat fejlődött tavaly óta a bajnokságot elnyert együttes, minden csapatrésze és játékosa. Török például azzal is büszkélkedhet, hogy ő kapta a kapusok közül a legkevesebb gólt. Lehiggadt, megnyugodott és fejlesztette képességeit. A hátvédhármas egymást kiegészítve ragyogóan kovácsolódott össze. Várhidi ebben az évben jutott el formája csúcsára. Kitűnő összekötőkapocs a védelem és a csatársor között a Szini, Borsányi fedezetpár. Borsányinak dicséretére mondva: játéka „megkomolyodott". Göröcs látóköre kiszélesedett, nemcsak néz, hanem „lát" is a pályán. Kuharszki játéka is átalakult. Legnagyobb erénye — — már keveset tartja a labdát.

Szusza...

Szuszáról már sokat írtak. Elkoptatott jelzőket nem használunk most. Számára talán az jelenti a legnagyobb elismerést, ha elmondjuk: amikor sérülése miatt nem játszott, csapata megérezte hiányát. És hogy az új idényben is nagy szükség lesz rá. Meddig? Ezt ki tudja... Nem a születési bizonyítvány adatai szabják meg nála sportpályafutásának határát.

E folyóirat hasábjain az őszi idény befejezése után Szűcs Gyula edző csapatának értékelése során arról írt, hogy a tavaszi idény nagyon nehéznek ígérkezik számukra, az elért eredmény megtartásához szükség lesz a teljes erőbedobásra.

Igaza volt: valóban nagy erőbedobásra, fizikai és szellemi erők, a rejtett tartalékok felvonultatására is szükség volt e kiemelkedő eredmény eléréséhez.

Az Újpesti Dózsát, új bajnokcsapatunkat nem féltjük attól, hogy a további fejlődést gátolja, esetleg visszaesést eredményezhet nála az önelégültség. Hiszen a példa itt van előttük, a tavalyi bajnokcsapat esete.

Intő, tanúlságos példa ez.

Fekete Pál

Ha a vezetők nem értik meg egymást

A Sárosdi MEDOSZ csapata a Fejér megyei bajnokság legalján foglal helyet. Nagy meglepetés ez az előző évek szerepléséhez viszonyítva. Nem is olyan régen a Fejér megyei labdarúgásban a sárosdi „traktoros-labdarúgók" még jelentős szerepet játszottak...

Vajon mi az oka a gyenge szereplésnek?

1959 közepén a sportkör elnöke az edzővel nem tudott egy véleményen lenni, végülis az edzőnek távoznia kellett attól a játékosgárdától, amelynek javarésze az ő keze alatt nevelődött labdarúgóvá. Így az őszi idényben a „nyáj" vezető nélkül maradt. A játékosok maguk sem értettek egyet az elnökkel, ez aztán a csapategység teljes megbomlásához vezetett.

Ez év tavaszán visszahozták ugyan a könnyelműen elküldött edzőt, de a „lavinát" most már ő sem volt képes megállítani: a csapat kénytelen búcsut mondani a megyei bajnokságnak. Kiesett . . . Ezt szülte a széthúzás. A vezetőség meggondolatlan tettének a csapat issza meg a levét és „eheti" az alacsonyabb osztály kenyerét. S hogy a baj nem jár egyedül, azt az ifik szereplése is mutatja: a Fejér megyei ifjúsági bajnokságban szereplő sárosdi együttes szintén az utolsók között végzett.

Nem vitás: ha a vezetők megértették volna egymást, úgy a sárosdi traktorosok folytatják korábbi jó szereplésüket.

Beszédes számok az NB I

1959-60-as év bajnoki küzdelmeiből

A Nemzeti Bajnokság I. osztályának táblázata elárulja a csapatokról a megnyert, elvesztett és döntetlenül végződött mérkőzések számát, a pontszámot és a gólarányt. Ha visszapillantunk az izgalmas bajnoki évre, *még nagyon sok érdekes adattal találkozunk.*

Kezdjük mindjárt a csapatokkal. Nézzük meg, ki

hány játékost szerepeltetett

a tavaszi idényben. Zárójelben közöljük az egész idényben szerepeltetett játékosok számát, utána pedig azt, kik játszottak a tavaszi idény minden meccsén. Akik ezek közül mind a 26 meccsen játszottak, azoknak a nevét dőlt betűvel közöljük.

Ú. Dózsa: 17 (20); Török, Rajna, *Győrvári,* Borsányi, *Göröcs.*

Ferencváros: 16 (19); Berta, *Mátrai, Vilezsál, Albert, Rákosi.*

Vasas: 17 (21); *Bundzsák, Berendi,* Matesz.

MTK: 20 (22); *Sipos, Kovács III.,* Sándor, *Szimcsák I.*

Diósgyőr: 13 (14); *Hódi, Szigeti, Paulás, Solymosi, Iván.*

Tatabánya: 18 (18); Polgár, Schédl.

Bp. Honvéd: 22 (23); — — —.

Szeged: 16 (18); *Mészáros, Portörő,* Kürtösi, Szabó, Nyári.

Salgótarján: 17 (20); Sándor, Jancsik, Menczel, *Szojka,* Csáki, Taliga.

Dorog: 16 (18); *Ilku,* Fellegi, Pálmai, *Prohászka,* Varga, *Csóri.*

Pécs: 18 (20); Kocsis, *Hegyi,* Dunai, Kovács.

Csepel: 20 (22); Tóth I., Pál.

Szombathely: 20 (22); Tarr, Kulcsár, Szakály.

BVSC: 17 (19); *Bárkányi, Nagy J., Gerencsér.*

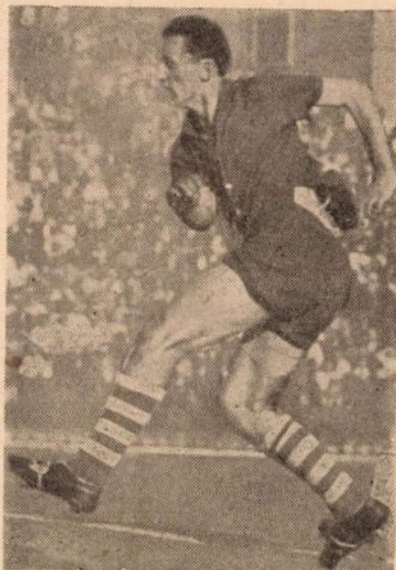
A két tavaszi véglet: Diósgyőr 13 játékos, Honvéd 22 játékos!

Összesen 276 játékos jutott szóhoz 1959/60-ban a 182 bajnoki mérkőzésen.

528 gól esett

az egész bajnokságban. Vége lévén a bajnoki évnek, nem a tavaszi góllövőket tüntetjük fel, hanem — csapatonként — az őszi-tavaszi idényét együtt.

Ú. Dózsa: Szusza 15, Göröcs 14, Kuharszki 9, Halápi 4, Várhidi 3, Szini 2, Bencsics, Borsányi, Pataki 1—1 (plusz Zalai és Hegyi 1—1 öngól) = 52.

Albert, aki a legtöbb gólt rúgta

Ferencváros: Albert 27, Orosz 13, Vilezsál 8, Rákosi 5, Fenyvesi 2, Dalnoki 1 = 56.

Vasas: Szilágyi I. 11, Csordás, Kékesi, Farkas 6—6, Bundzsák 5, Raduly, Matesz 3—3, Borsos, Berendi, Machos 1 (Farsang 1 öngól) = 44.

MTK: Sándor 13, Bödör 10, Molnár, Szimcsák I., Kovács III. 5—5, Nagy 3, Kárász 2, Sas, Sipos, Lantos 1—1 (Vass 1 öngól) = 47.

DVTK: Pál 10, Iván 9, Csányi, Papp 5—5, Kiss II. 3, Török 2, Fekete 1 = 35.

Tatabánya: Lahos 10, Dombai 5, Bukovi, Hetényi 3—3, Szovják, Rappai, Demeter, Schédl 2—2, Bíró, Deli, Polgár, Török 1—1 = 33.

Bp. Honvéd: Tichy 26. Gilicz 7, Kazinczy 6, Csinos, Nógrádi 2—2, Szilasi, Kotász, Móré, Bozsik 1—1 (Fürtös 1 öngól) = 48.

Szeged: Hajós 9, Nemes 7, Nyári, Polyvás 5—5, Portörő, Boross, Kürtösi 2—2, Zallár 1 = 33.

SBTC: Csáki 8, Huszár 7, Vasas, Bodon 4—4, Bablena 3, Taliga, Krajcsi 2—2, Lantos 1 = 31.

Dorog: Varga 9, Láng 7, Csóri 6, Monostori II., Márkus 2—2, Kékesi, Andris, Oláh, Buzánszky, Pálmai, Prohászka 1—1 = 32.

Pécs: Dunai 15, Hegyi 6, Opova 4, Horváth 3, Kamondi, Garami 2—2, Rádi, Kovács, Kresz 1—1 = 35.

Csepel: Sátori 10, Kisuczki 3, Gondos, Pál, Kleibán, Fülöp 2—2, Povázsai 1 (Bundzsák 1 öngól) = 23.

Szombathely: Komora 7, Tóth 6, Pál, Varga I, 4—4, Polgár, Novák, Pém 2—2, Madár, Czigony, Varga III, Tarr, Papp 1—1 = 32.

BVSC: Csernai 6, Gerencsér, Nagy I. 4—4, Murár, Göncz 3—3, Rendek, Szalai 2—2, Fekete 1 (Törőcsik II, Molnár 1—1 öngól) = 27.

És ha már a góloknál tartunk, érdemes elmondani, hogy az 528 gól közül *milyen keveset értek el*

szabadrúgásból és szögletből

Most csak a tavaszi idény 268 góljáról beszélünk (azősziekről annakidején már beszámoltunk). Kereken *1100 szögletet rúgtak a tavaszi idényben, s ebből mindössze 11 gól esett!* Tehát alig 1 százalék! A 11 közül 9-et fejessel szereztek. Csak a szegedi Nyári volt az, aki szögletből két gólt fejelt. Mindössze 11 szabadrúgást értékesítettek góllá a 16-os környékéről végzett, szinte megszámlálhatatlan szabadrúgás közül. *Feltűnően kevés továbbra is az akciókból elért fejesgólok száma,* mindössze 22. *Kékesi* (Vasas), *Szilágyi I., Orosz* és *Albert* büszkélkedhetik 2—2 fejesgóllal. 11-esből 23 gólt értek el a csapatok.

Néhány apróság... Az őszi 15-tel szemben mindössze 5 játékost állítottak ki a tavaszi idényben: Szinit, Tóthot (Ú. Dózsa), Nagyot (MTK), Varga I-et (Haladás) és Lángot. *Más...* A Bp. Honvéd az egész bajnoki évben nem állt ki

kétszer egymás után

ugyanazzal a csapattal. *Más...* Jónéhány „dzsoli zsóker" akad csapatainkban. *Halápi, Törőcsik I.* és a diósgyőri *Fekete* négy különböző poszton szerepelt a tavaszi idényben, heten pedig 3 poszton játszottak. *Más...* A bajnoki táblázat állása a tavaszi idényben csak a 12. és 13. forduló után nem változott. *Más...* A tavaszi idényben csak egy csapat állt végig ugyanazon a helyen: az Ú. Dózsa.

Hogy melyik eredmény hányszor fordult elő a tavaszi idényben? Íme: az 1 : 0, 1 : 1 és 2 : 1 tizenháromszor, a 2 : 0 tizenegyszer, a 2 : 2 hétszer, a 0 : 0 és 3 : 0 hatszor, a 3 : 2 ötször, a 3 : 1, 4 : 1 és 4 : 2 háromszor, az 5 : 1 kétszer, a 3 : 3, 4 : 0, 5 : 0, 7 : 1, 5 : 3 és 5 : 4 egyszer.

És végül a játékvezetőkről. 34 játékvezető vezetett tavasszal NB I-mérkőzést. 5-ször: *Pósa;* 4-szer: *Farkas I., Fülöp, Gere, Hernádi, Kaposi, Major II., Srankó, Virágh, Zsolt;* 3-szor: *Aranyosi, Balla B., Balla Gy., Dorogi, Kösztner, Páldi, Soós;* 2-szer: *Bihari, Bokor, Borossy dr., Emsberger, Fehérvári, Foór, Petri, Rozsnyai, Siklósi, Sipos, Szigeti, Vadas J.;* 1-szer: *Horváth J., Kallós, Piller, Pósfai, Tausz.*

Szűcs László

Az 1959/60. évi labdarúgó NB I végeredménye

A CSAPAT NEVE	Ú. Dózsa	FTC	Vasas	MTK	Diósgyőr	Tatabánya	Bp. Honvéd	Szeged	Sal. BTC	Dorog	Pécs	Csepel	Szombathely	BVSC	Játszott	Győzött	Döntetlen	Vereség	Gólarány	Pont
1. Újpesti Dózsa		0:1	2:0	5:4	2:2	2:2	3:2	3:1	1:0	0:0	4:1	4:2	3:1	2:0	26	17	6	3	52:26	40
2. FTC	0:1		2:2	0:2	2:1	1:1	3:2	0:0	3:1	5:3	4:0	1:0	2:0	5:1	26	14	7	5	56:31	35
3. Vasas	3:0	2:2		2:2	1:1	2:0	2:4	3:0	2:0	3:1	1:1	3:2	1:2	2:1	26	12	8	6	44:29	32
4. MTK	0:0	1:0	1:0		1:0	0:1	3:0	1:1	4:3	1:1	3:0	1:2	5:2	3:1	26	10	9	7	47:35	29
5. Diósgyőr	0:0	2:1	0:0	1:0		0:2	0:2	3:1	1:1	2:0	5:0	2:1	1:0	1:1	26	10	7	9	35:30	27
6. Tatabánya	1:2	2:4	0:3	1:0	2:1		1:0	2:2	0:0	2:0	2:0	2:1	2:0	1:1	26	10	7	9	33:32	27
7. Bp. Honvéd	1:2	2:2	0:1	3:2	3:2	3:5		0:1	3:2	5:1	4:3	0:0	2:2	1:1	26	9	7	10	48:44	25
8. Szeged	1:2	0:1	1:1	2:2	2:3	1:0	1:0		0:3	1:1	4:1	1:0	4:1	3:0	26	9	7	10	33:37	25
9. Salgótarj. BTC	0:1	1:1	0:0	2:1	1:2	3:2	1:0	2:0		0:0	1:1	0:1	1:1	2:1	26	7	9	10	31:34	23
10. Dorog	0:0	1:7	2:1	1:3	2:0	0:0	1:4	1:1	3:1		1:1	5:1	2:0	2:2	26	6	11	9	32:43	23
11. Pécs	3:2	3:2	1:2	3:3	2:1	1:0	1:1	3:2	3:1	1:1		1:1	2:1	0:1	26	8	7	11	35:52	23
12. Csepel	0:5	1:2	1:0	1:1	0:2	2:1	1:3	0:1	0:2	1:0	2:1		2:0	0:0	26	8	4	14	23:40	20
13. Szombathely	1:3	1:1	2:4	1:1	3:2	2:0	1:1	0:1	2:2	1:1	2:0	2:0		3:2	26	6	7	13	32:47	19
14. BVSC	0:3	1:4	1:3	2:2	0:0	1:1	2:2	4:1	1:1	0:2	1:2	0:1	2:1		26	3	10	13	27:48	16

Táblázatunkon az NB I. valamennyi őszi és tavaszi eredményét feltüntetjük, de mindegyik csak egyszer került beírásra, mégpedig a mindenkori pályaválasztó szempontjából a vízszintes sorokba. Az idegenben játszott mérkőzések eredményei a függőleges sorokban találhatók, de ezek fordítva értendők.

AZ ŐSZI MŰSOR

Az 1960/61. évi NB I-osztályú labdarúgó bajnokság július 31-én kezdődik és augusztus 14-ig három fordulót bonyolítanak le. Az olimpiai játékok miatt az NB I-es bajnokság szeptember 18-ig szünetel. Az őszi idény december 11-én ér végett.

I. ford. VII. 31.

Ú. Dózsa—Salgótarján
Szeged—Tatabánya
MTK—Győr
Csepel—Vasas
Pécs—Diósgyőr
Dorog—Ferencváros
Debrecen—Bp. Honvéd

II. ford. VIII. 7.

Bp. Honvéd—Dorog
Ferencváros—Pécs
Diósgyőr—Csepel
Vasas—MTK
Győr—Szeged
Tatabánya—Ú. Dózsa
Salgótarján—Debrecen

III. ford. VIII. 14.

Ú. Dózsa—Győr
Szeged—Vasas
MTK—Diósgyőr
Csepel—Ferencváros
Pécs—Bp. Honvéd
Dorog—Debrecen
Salgótarján—Tatabánya

IV. ford. IX. 18.

Dorog—Salgótarján
Debrecen—Pécs
Bp. Honvéd—Csepel
Ferencváros—MTK
Diósgyőr—Szeged
Vasas—Ú. Dózsa
Győr—Tatabánya

V. ford. IX. 21.

Ú. Dózsa—Diósgyőr
Szeged—Ferencváros
MTK—Bp. Honvéd
Csepel—Debrecen
Pécs—Dorog
Tatabánya—Vasas
Salgótarján—Győr

VI. ford. IX. 25.

Pécs—Salgótarján
Dorog—Csepel
Debrecen—MTK
Bp. Honvéd—Szeged
Ferencváros—Ú. Dózsa
Diósgyőr—Tatabánya
Vasas—Győr

VII. ford. X. 2.

Ú. Dózsa—Bp. Honvéd
Szeged—Debrecen
MTK—Dorog
Csepel—Pécs
Győr—Diósgyőr
Tatabánya—Ferencváros
Salgótarján—Vasas

VIII. ford. X. 16.

Csepel—Salgótarján
Pécs—MTK
Dorog—Szeged
Debrecen—Ú. Dózsa
Bp. Honvéd—Tatabánya
Ferencváros—Győr
Diósgyőr—Vasas

IX. ford. X. 23.

Ú. Dózsa—Dorog
Szeged—Pécs
MTK—Csepel
Vasas—Ferencváros
Győr—Bp. Honvéd
Tatabánya—Debrecen
Salgótarján—Diósgyőr

X. ford. XI. 6.

MTK—Salgótarján
Csepel—Szeged
Pécs—Ú. Dózsa
Dorog—Tatabánya
Debrecen—Győr
Bp. Honvéd—Vasas
Ferencváros—Diósgyőr

XI. ford. XI. 27.

Ú. Dózsa—Csepel
Szeged—MTK
Diósgyőr—Bp. Honvéd
Vasas—Debrecen
Győr—Dorog
Tatabánya—Pécs
Salgótarján—FTC

XII. ford. XII. 4.

Szeged—Salgótarján
MTK—Ú. Dózsa
Csepel—Tatabánya
Pécs—Győr
Dorog—Vasas
Debrecen—Diósgyőr
Bp. Honvéd—FTC

XIII. ford. XII. 11.

Ú. Dózsa—Szeged
Ferencváros—Debrecen
Diósgyőr—Dorog
Vasas—Pécs
Győr—Csepel
Tatabánya—MTK
Salgótarján—Bp. Honvéd

Válogatott mérkőzések:

Szeptember 28 (szerda)

Ausztria/B—Magyarország/B (Bécsben) Osztrák utánpótlás vál.—Magyar utánpótlás vál. (Bécsben).

Október 9

Magyarország—Jugoszlávia (Budapesten) Magyar ifj. vál.—Jugoszláv ifj. vál. (Bpesten), Jugoszláv/B—Magyarország/B (Jugoszláviában), Jugoszláv utánpótlás vál.—Magyar utánp. vál. (Jugoszláviában)

Október 30

Belgium—Magyarország, Belgium/B Magyarország/B.

November 2 (szerda)

Délnyugat német vál.—Magyar vál.

November 13

Magyarország—Lengyelország (Magyarországon), Magyar ifj. vál.—Lengyel ifj. vál. (Magyarországon), Lengyelország/B—Magyarország/B (Lengyelországban). Lengyel utánpótlás vál.—Magyar utánpótlás vál. (Lengyelországban).

November 20

Magyarország—Ausztria (Budapesten), Magyar ifj. vál.—Osztrák ifj. vál. (Bpesten).

SZAKSZEMMEL a világ körül

Áttörő vagy irányító középcsatár?

K. Beszkov a Szportyivnije igri idei 4. számában a jelenlegi kíváló középcsatárok játékát elemzi és arra a végkövetkeztetésre jut, hogy a mai játékban nem „tanknak" kell lennie a középcsatárnak, hanem gyors, átütőerővel is rendelkező „észjátékosnak", aki épít is és a sikeres befejezéshez is ért.

A régebbi szovjet középcsatárok közül ilyen volt Grigorij Fedotov. A mostaniak között Jurij Kuznyecov, a Moszkvai Dinamo középcsatára ilyen. Játéka hasonlít Pelé, Vava, Kopa és más külföldi kiválóságok játékához.

Aki az utcán látja Kuznyecovot, el sem tudja képzelni, hogy ez az inkább alacsony, mint magas, törékeny emberke az egyik legkiválóbb, legeredményesebb szovjet labdarúgó. Pedig az. Állandóan mozog, nincsenek mutatós mozdulatai, de valahogy a labda folyton feléje megy, mintha mágnes vonzaná. Ez azért van, mert Kuznyecov nagyszerűen helyezkedik a támadásépítésben is, a befejezésben is. Őt mindig meg lehet találni a labdával, s neki is nagy érzéke van a labda jó leadására. Egyszerű cseles mozdulatokkal csapja be a védőket, s játssza szabadra magát és máris ott van a kapu előtt, hogy eredményesen befejezhesse a támadást. Játékát tanítani kellene. (A cikknek éppen ez a célja. A tanítást szolgálja az a három kép is, amely Kuznyecov jellemző játékmozdulatait mutatja be.)

Amikor a hősiesség — ostobaság

A Der Sportarzt (A sportorvos) c. folyóirat legutóbbi számában terjedelmes cikk foglalkozik a labdarúgás sérüléseivel, illetőleg a sérülések kihatásaival.

Kétségtelen, olvashatjuk bevezetőben, hogy a jó felkészültség, a kellő bemelegítés és az óvatosság a sérülések megelőzésének kiváló eszköze, de azért számolnunk kell vele, hogy sérülések mindezek ellenére, lesznek a jövőben is.

Előfordul majd, hogy sérültek lelkesen, hősiesen vállalják a játékot, s vezetők ehhez hozzájárulnak, előfordul majd, hogy sérülteket továbbengednek játszani, noha ez csak súlyosbítja a sérülést. Az ilyesmire azt a jelzőt mondani, hogy hősies, nem a legmegfelelőbb. Gyakran inkább nagy ostobaság az ilyesmi. Aki agyrázkódással továbbjátszik, aki izomszakadással vagy szalagszakadással a szélre áll, hogy „ellenfelet kössön le" — az életét, az egészségét, sportpályafutását kockáztatja.

Node, ki állapítsa meg: milyen sérüléssel játszhat egy-egy játékos? Nyilván csak hozzáértő orvos. Ha az orvos a csapat híve is, belenyugodhatnak a vezetők döntésébe, nem azért tanácsolja a játékos lejövetelét, mert gyengíteni akarja a csapatot. Igenám, de a kisebb klubok mindegyikének nincs orvosa. Ki állapítsa meg ilyenkor, továbbjátszhat-e a sérült? Az edzőnek kellene megállapítania, ha ilyen nincs, valamelyik vezetőnek.

A vezetők ilyenirányú kiképzésére tanfolyamok rendezését ajánlja a cikk.

A magyar és brazil siker ellenére — a játékmód nem minden

Cliff Britton a Football Monthlyban a játékmód kérdésével foglalkozik. Melyik a legeredményesebb játékmód? A válasz: nincs egyetlen legeredményesebb, többféle játékmóddal is eredményesen lehet játszani. Az utóbbi tíz év legeredményesebb angol csapatai között különféle stílusban játszók vannak. A Wolverhampton és az Arsenal például a hosszú labdákkal folyó játékot szereti. A Wolves mindig olyan játékost keres, aki állja a sok mozgást és pontosan tudja adni a labdát távolra is. Jelszava: „Soha két átadást, ha egy is elég!" Az Arsenal a hosszú előreadásokra, a gyors szárnyjátékra és a középen áttörésre építi játékát. A Tottenhamra a lyukrajátszásos összjáték jellemző, a push-and-rush, azaz a „passzolj és rohanj" stílus. A Burnley és a Preston a klasszikus skót stílust, a rövidpasszos összjátékot játssza. (Utóbbinak ehhez tíz skót játékosa van!)

Az utóbbi tíz év legeredményesebb játékmódját a magyarok és a brazilok mutatták be. A magyarok támadójátéka tüneményes volt, de védekezőjátékuk ezt meg sem közelítette. A brazilok tanultak a magyarok játékából és tovább is fejlesztették azt: mélyen tagozottan védekeztek és ebből gyorsan mentek át támadásba. A 4—2—4 játékrendszer ennek a két országnak köszönhető.

Rendben van, játsszunk úgy, mint a brazilok. Dehát a játékmód ehhez nem elég, játékosok is kellenek hozzá. Vagy a meglevő stílushoz képezi ki az ember játékosait, vagy a játékstílust alakítja játékosaihoz. A nagytudású játékosok mindenesetre bármely játékmódot hamarabb megtanulnak és jobban játszanak. Tehát az egyéni játéktudás minél magasabb fokra fejlesztésére kell törekedni. A magyarok csapata például a kiváló egyének együttese volt. Valamennyi játékos tudása messze az átlag felett volt, mégis az egyéni csillogást alárendelték a csapat érdekének.

A kapásból folyó játékot ajánlja

a Der Fussball-Trainer a német labdarúgók figyelmébe. Ezzel a játékkal, úgymond, a csatárok sikeresen áttörhetik a „legbetonabb" védelmet is. De mert a kapásjáték igen nehéz, nagy technikai tudást kíván, azt ajánlja a folyóirat, hogy

1. alaposan fejlesszék ki a csatárok a labdakezelésüket,

2. csak a játéktér utolsó harmadában, az ellefél kapuja előtti területen alkalmazzák, hogy a labda „eladása" esetén könnyebben mehessenek át védekezésbe.

A lelkesedés és a tudás

kérdésével foglalkozik H. Kissner a német edzők szakfolyóiratában. A lelkesedés gyakran csodákat tesz, de hosszabb távra nem elegendő, mert a lelkesedéssel „injekciózott" játékosok szervezete előbb-utóbb kimerül. Vannak edzők, akik ráhatásukkal, lelkesítésükkel nagy teljesítményeket csikarnak ki játékosaikból. Az edzőnek ez a képessége nagyszerű fegyver, de a lelkesítés mellett mindent meg kell tenni a játéktudás emelésére is, különben a csapat egyszercsak meghökkentően viszszaesik, s végül is a bajnoki tabellán oda kerül, ahová — tudása alapján tartozik.

A gyermekeknél kell kezdeni!

Nincs már annyi grund és rét, mint azelőtt, a forgalmas utcák nem alkalmasak a játékra — írja H. Geitel a Neue Fussball Woche egyik legutóbbi számában —, a labdarúgás utánpótlását tehát más úton-módon kell biztosítani. Már gyermekkorban meg kell tanítani a labdakezelés alapelemeit, gondolva a kétlábasságra is —, serdülő és ifjúsági korban pedig csiszolni, tökéletesíteni kell a technikát. A 18—19 éves fiataloknak már sokrétű technikai tudással kell rendelkezniök. Mit kell tudniok? Ezt kifejezi az a norma, amit a szovjet és az NDK-edzők tanácsa felállított. A szerző három pontban sorolja fel: mi szükséges az NDK megfelelő labdarúgó-utánpótlásának biztosításához.

1. Csak olyan edzők foglalkozzanak a fiatalokkal, akik kellő szakképzettséggel és nevelői tudással rendelkeznek.

2. Az iskolákban kell megadni az alapképzést, azonkívül minden városban szervezni kell délutáni labdarúgó-iskolákat, amelyekben tervszerűen foglalkoznak a fiatalokkal. (Példának a tbiliszi labdarúgóiskolát említi a szerző; ebből néhány év alatt egy sor élvonalbeli labdarúgó került ki.) Az ilyen iskolákat a sportköröknek kell patronálniok.

3. A külföldi tapasztalatok arra utalnak, hogy feltétlenül be kell vezetni az általános iskolások számára a kispályás labdarúgást. Ez a félpályán keresztben folyó játék biztosítja, hogy a gyerekek sokat találkozzanak a labdával, s így fejlődésük sokkal gyorsabb, mintha nagy pályán játszanának. (5×2 m-es kapukkal, hetes csapatokkal, torna- vagy kosárlabda-cipőben.)

Pálfai János

KÉP
HÍR

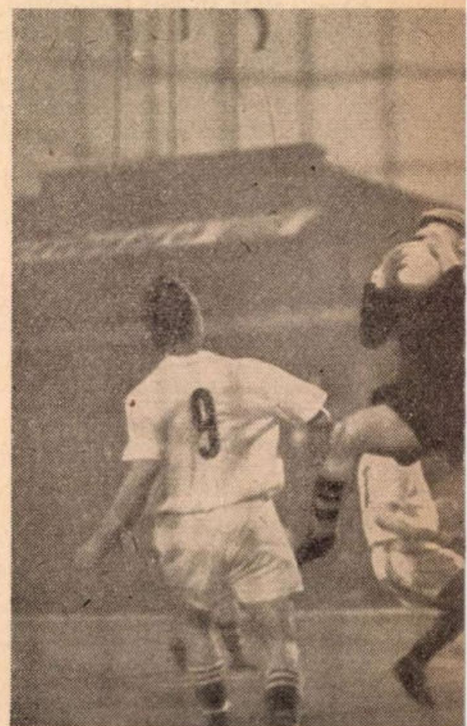
Az Olimpiai válogatott—Fluminense 1:0-ás mérkőzésen a diósgyőri Pál Castilho kapujára tör

Így védte Bundzsák 11-esét Mész

„Labdarúgó-balett" a Ferencváros—Vasas mérkőzésen. Előadta: Kárpát és Fenyvesi

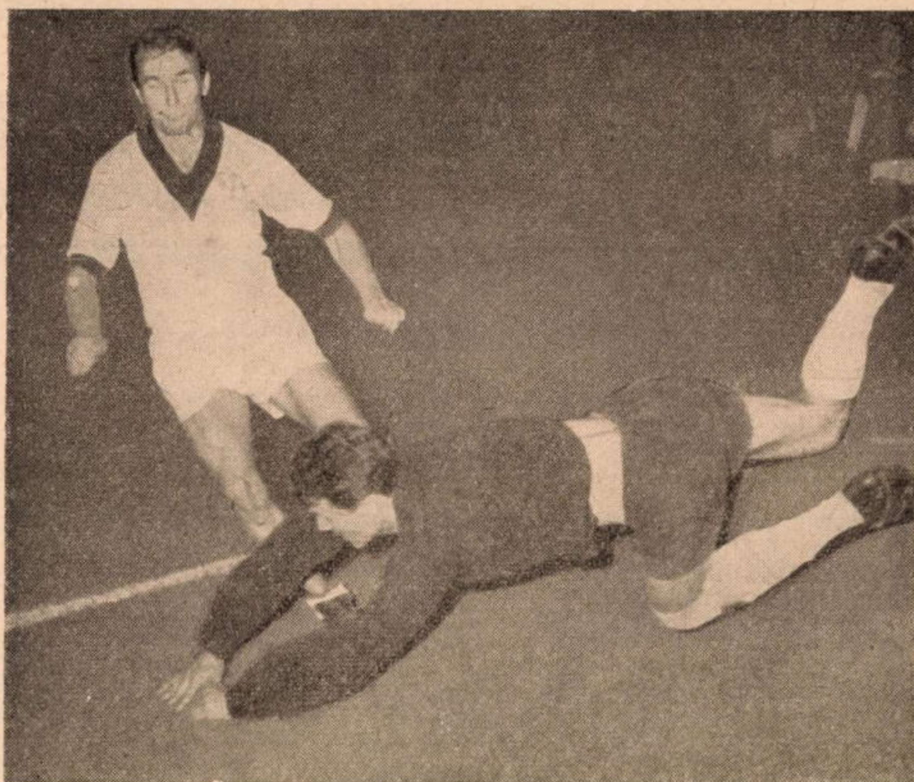

Engelmeyer ég
Budapesten a Simmering—

ES
ADÓ

s a Vasas—Szeged (3:0) mérkőzésen

A svéd Hamrin és Török harca Budapesten a Fiorentina—Ü. Dózsa találkozón

szép védése
rencváros KK-mérkőzésen

A Fiorentina—Ü. Dózsa mérkőzés vitatott gólja. Göröcs lábáról a labda a jobb kapufa mellett gólvonalon túlra jutott, de a jugoszláv Lemesics nem adta meg a gólt

A MAGYAR
labdarúgó válogatott nyomában
PÁNCZÉL LAJOS RIPORTSOROZATA

Lakodalom, vagy temetés...

Meisl Hugónak, az osztrákok sok éven át volt szövetségi kapitányának, a híres „Wundermannschaft" kialakítójának, minden idők egyik legzseniálisabb labdarúgó szakemberének volt egy remek mondása rólunk:

— A magyarok csak a végleteket ismerik. Vagy lakodalmat ülnek, vagy temetnek!

Ami alatt azt kell érteni, hogy amikor győztünk, az eget verte az örömünk, egy-egy kiadósabb vereség után pedig megkongattuk a vészharangot, s voltak, akik nemzeti szerencsétlenséget láttak abban, hogy tizenegy fiú a zöld gyepen vereséget szenvedett egy szellemes sportjátékban.

Ilyen temetési hangulat volt a drezdai 3 : 5 után is. Idehaza roppant elkeseredés fogadta a vereséget, a válogató bizottságot éles kritikával illették, szenvedélyes támadások hangzottak el, s ami ilyenkor bekövetkezni szokott, megtörtént most is: a válogató bizottság lemondott. Ismét visszatértek az egyes válogatási rendszerhez és az 1925—26-os évek szövetségi kapitánya, Mariássy Lajos dr. lett újból a válogatott csapat vezetője.

Az 1930-as év mérlege

Még egy mérkőzés volt 1930-ban, még pedig október 26-án, Budapesten, Csehszlovákia ellen. Ez a találkozás a német Bauwens kitűnő játékvezetése mellett 1 : 1 arányban végződött, félidőben Titkos góljával a magyar csapat vezetett. Ebben az összeállításban szerepeltünk:

Fehér — Korányi, Török — Lyka, Kléber, Berkessy — Ströck, Barátky, Sáros-Steiner, Hirzer, Titkos.

Ezúttal Török Tivadar, a Nemzeti játékosa öltötte először magára a válogatott mezt.

Ezzel a döntetlennel az 1930-as év mérlege így alakult:

Nyolc mérkőzésből háromszor győztünk, három döntetlenül végződött, kettőn vereséget szenvedtünk. A gólarány passzív volt — 18 : 19. Ebben a passzív gólarányban *az olaszoktól szenvedett ötnullás vereség kísértett.*

Mit hozott 1931?

A következő esztendő: 1931 pontosan ugyanolyan mérleget mutat, mint az előző év. Ugyancsak nyolc mérkőzést játszottunk, amelyekből három győzelem volt, három döntetlen és két vereség. A különbség csak az volt, hogy ezúttal 21 : 14 aktív gólaránnyal büszkélkedhettünk.

Ebben az évben nem akadt olyan kiemelkedő, nagyjelentőségű találkozó, mint amilyen 1930-ban, az EK döntőjének számító magyar—olasz mérkőzés volt. És jelentősebb eredmény sem született. Számszerűleg talán a svájciak ellen Budapesten aratott 6 : 2 arányú győzelmünk tűnik ki, túlértékelni azonban ezt sem szabad, mert a svájci labdarúgás ekkor a hanyatlás útján volt.

De szurkoljuk végig sorjában az 1931-es esztendő mérkőzéseit.

Avar mesterhármasa Prágában

Március 22-én Prágában került sor az év első nemzetközi találkozójára, amelyre a következő csapat utazott el:

Amsel — Mandl, Török — Borsányi, Kléber, Korányi — Ströck, Avar Turay, Spitz, P. Szabó.

A mérkőzés, amelyet ezúttal is annyi válogatott mérkőzésünk kiváló bírája, a kölni Bauwens vezetett 3 : 3 (2 : 2) arányban végződött. Prágában a döntetlen is szép teljesítmény, ezúttal azonban a magyar csapat állt közelebb a győzelemhez.

Mariássy szövetségi kapitánynak szerencsés elgondolása volt, hogy a nagy formában levő újpesti csatárokból alakította ki mind a két szárnyat, középre pedig Turayt tette irányítónak. Jól is ment a csatársornak a játék. Turay okos dirigensnek bizonyult, a szélsők gyorsak voltak, a vörös Spitz szellemes cseleivel, váratlan megoldásaival sokszor „megkeverte" a csehszlovák védelmet. Avarra pedig a végrehajtó szerepe jutott. A népszerű Ricsi, az újpesti gólzsák élt is az alkalommal és három pompás gólt rúgott.

Valódi Avar-bombákat...

Az 1931-es év nagy győzelme

A prágai sikert néhány héttel később újabb, még nagyobb siker követte: Budapesten az olasz Barlassina játékvezetése mellett 6 : 2 (2 : 2) arányban győztük le Svájc válogatottját. A magyar csapat összeállítása így festett:

Huber — Dudás, Mandl — Borsányi, Kléber, Lázár — Táncos, Avar, Kalmár, Spitz, P. Szabó.

Ebben a csapatban két új névvel találkozunk. Az egyik Huber Rezső, az Újpest kapusa (játszott a Ferencvárosban is), a másik Lázár Gyula, a Ferencváros nagyképességű, szédületes technikájú fedezete. Huber ezzel a szereplésével éppen hogy csak belekóstolt a válogatottságba. A nagy vetélkedésben, ami akkor a kapusok között volt, másodszorra már nem tudott bekerülni. Lázár első szereplése azonban nagyszerű válogatott sorozatot indított el. „*A tanár úr*" — így nevezték el, mint egykor nagy fedezet-elődjét, Károly Jenőt — egy híján ötvenszer öltötte magára a válogatottak meggypiros mezét.

A mérkőzés érdekesen indult. Az első félidőben a svájci csapat még egyenrangú ellenfélnek bizonyult, a játék második felében azonban felülkerekedett a magyar csapat, a csatársor kitűnően játszott s nagy győzelmet aratott. Avar ezúttal sem adta három gólon alul, a másik hármon pedig P. Szabó, Kalmár és Táncos osztozott. Csak Spitz nem rúgott gólt az ötösfogatból, négy gól előkészítésében azonban benne volt. Ennek a nagyszerű játékosnak ez volt az erőssége.

Gallina! Gallina!

Sokáig emlékezetes maradt a magyar válogatott soronkövetkező, 1931 május 3-án Bécsben játszott mérkőzése, amely a svájci Mercet bíráskodása mellett, a Hohe Warte pályán, 0 : 0 arányban végződött.

Ez a csapat játszott:

Gallina — Dudás, Mandl — Lyka, Kléber, Korányi — Táncos, Barátky, Turay, Kalmár, Titkos.

A csapat újonca, a Nemzeti fiatal kapusa, Gallina Károly lett a mérkőzés hőse. A tény, hogy ezen a mérkőzésen az osztrákok nem tudtak gólt rúgni, a nagyszerű napot kifogó Gallina érdeme volt. Szinte az egész játék alatt, de különösen a második félidőben nyomasztó volt az osztrákok fölénye. Siegl, Adelbrecht, Gschweidl, Tógel s a kis Horvath lövései valósággal záporoztak a magyar kapura, Gallina azonban mindent védett. Hasonló kapusteljesítményre előtte

csak egyszer volt példa; amikor 1925 január 18-án Milanóban, a 2 : 1-es győzelmünkön Zsák pazar védésével megakadályozta az olaszok egyenlítését.

Az egyik magyar lap a bécsi meccs után tréfásan — de találóan — ezt a címet adta: *Gallina — Ausztria 0 : 0.*

A bécsi találkozó volt egyébként *a magyar labdarúgó válogatott százötvenedik mérkőzése.*

Vereség Belgrádban

Soronkövetkező mérkőzését 1931 május 22-én, Belgrádban játszotta a magyar csapat. (Zárójelben megjegyezzük: a legutóbb megjelent két magyar labdarúgó mű, Földessy János dr.: A magyar labdarúgás 60 éve és Pásztor Lajos, Tabák Endre: A labdarúgás zsebkönyve egyformán *1932* május 22-ére teszi ezt a mérkőzést. Mindkét könyv téved, a találkozó *1931*-ben volt.)

A jugoszláv labdarúgás nagy becsvággyal készült erre a mérkőzésre, s a kijelölt magyar csapat összeállítása is nagyjából sikerültnek volt mondható:

Gallina — Mandl, Török — Borsányi, Lutz, Korányi — Táncos, Avar, Sárosi, Turay, Kohut.

Érdekessége a csapatnak, hogy ezúttal először szerepelt a válogatottban Sárosi György, aki aztán több mint hatvanszoros válogatottságig vitte.

Az összeállításban felkeltette a figyelmet a fedezetsor hármasa, amelynek közepére visszakerült Lutz II, aki 1927-ben, az emlékezetes Ausztria–Magyarország 6 : 0-ás mérkőzésen játszott először. A két szélső fedezet posztjára is olyan játékos került, akinek a lendület és a keménység volt az erénye. A szövetségi kapitánynak az volt az elgondolása, hogy a fedezetsor ebben az összetételben fel tudja tartóztatni majd az ugyancsak keményen, lendületesen játszó jugoszlávok rohamait.

Nem így történt!

A mérkőzés lefolyása éppen azt mutatta: helyesebb lett volna a lendület helyett a technikai képességekre alapozni a fedezetsor összeállítását. Minthogy Gallina sem tudta megismételni bécsi bravúrját, a mérkőzés, amelyet a bécsi Gőbel vezetett, a jugoszlávok 3 : 2 (1 : 1) arányú győzelmével végződött. A csatársorban ezúttal is Avar játéka emelkedett ki, megint megtette a magáét; mindkét gólt ő rúgta.

Szép győzelem Csehszlovákia ellen

Az 1931. év első vereségét szép győzelem követte Budapesten — ismét Bauwens volt a bíró — a magyar csapat szeptember 20-án 3 : 0 (3 : 0) arányban győzött Csehszlovákia ellen. A győzelmet ez az együttes vívta ki:

Magyarország–Svájc 6:2. A magyar csapat balról: Mándi-Mandl, Lyka, Dudás, Kalmár, Kléber, Lázár, Avar, Táncos, Spitz, Ujvári (tartalék kapus), P. Szabó (a labdán ül) és Huber

Acht — Dudás, Mandl — Borsányi, Sárosi, Lázár — Markos, Avar, Kalmár, Turay, Hirzer.

A három gólon Turay, Kalmár és természetesen Avar osztozott.

Megjelenik a „Wundermanschaft"

Két hét múlva újabb válogatott mérkőzésre került sor. Október 4-én Ausztria csapata látogatott el Budapestre, a Hungária-úti pályára. Ausztria labdarúgó sportja Meisl Hugó irányításával már hosszabb ideje fellendülőben volt. Kitűnő játékos gárda fémjelezte az osztrák futball magas színvonalát, s ebből a gárdából alakította ki Meisl a világhíressé vált „Wundermannschaft"-ot. A nagyszerű csapat, amely éveken át csaknem azonos összeállításban játszott, Budapesten így mutatkozott be:

Hiden — Rainer, Blum — Mock, Smistik, Gall — Zischek, Gschweidl, Sindelar Schall, Vogel.

Velük szemben ez a magyar tizenegy állt ki:

Acht — Mandl, Dudás — Borsányi, Sárosi, Lázár — Drössler, Avar, Turay, Spitz, P. Szabó.

A mérkőzés az egyik legemlékezetesebb magyar-osztrák találkozó volt. Félidőbeli 1 : 0-ás vezetésünk után 2 : 2 arányban végződött. A magyar gólokat P. Szabó és Spitz rúgta, az osztrákok mindkét gólját Zischek szerezte. A játék sokáig igen szép volt, a második félidő közepén azonban megváltozott a helyzet. „Változatosság" kedvéért ezt a mérkőzést is Bauwens vezette, amíg azonban eddig mindig kifogástalanul — sőt kitűnően — bíráskodott, ezúttal indiszponált volt és ítéletei következetesen a magyar csapatot sújtották. Elnézett túlkemény belemenéseket, s egy nyilvánvaló tizenegyest nem ítélt meg. A tribünökön idegessé vált a hangulat, heves tüntetés viharzott Bauwens felé, aki a mérkőzés végén rendőrök sorfala között vonult az öltözőbe. A közönség egy része mérkőzés után is ottmaradt, tovább tüntetett, végül rendőri erősítést kellett hívni, amely azután szétoszlatta a tömeget.

Nem volt valami felemelő látvány, az MLSZ sajnálkozását is fejezte ki Bauwensnek. Az évek távlatából megállapíthatjuk: Bauwens valóban súlyos hibákat vétett, a szurkolóknak azonban még akkor sem szabad megfeledkezni magukról. *Mert a sportszerű viselkedés nemcsak a játékosra, hanem a közönségre is kötelező.*

Újabb törlesztés a svédeknek

A magyar-svéd találkozások hosszú ideig a magyar labdarúgás fölényét mutatták, ez a fölény csak 1925 júliusában tört meg Stockholmban, amikor a svédek 6 : 2 arányban alaposan ránkvertek. Azóta egyszer találkoztunk, akkor a magyar csapat győzött 3 : 1 arányban, 1931 november 8-án pedig ismét Budapesten fogadtuk svéd sportbarátainkat és ez a mérkőzés is 3 : 1 (2 : 1) arányú magyar győzelmet hozott. A meccs után az egyik élclap közölte ezt a számtani műveletet:

$$2 \times 3 : 1 = 6 : 2$$

szóval pontosan letörlesztettük a stockholmi vereséget.

Az újabb 3 : 1-es győzelmet Avar (2) és Spitz góljaival ez a csapat szerezte meg:

Újvári — Dudás, Korányi — Lyka, Sárosi, Lázár — Fenyvesi, Avar, Turay, Spitz, Hirzer.

A csapat újonca Fenyvesi László, a III. ker. TVE kitűnő szélsője volt, aki később a Hungáriában játszott, most az U. Dózsa új edzője.

(Folytatjuk)

ZEZE MOREIRA A BRAZIL

Nagy közönségsikert aratott Budapesten a brazil labdarúgás egyik reprezentánsa, a Fluminense együttese. A kitűnő délamerikai csapat játéka elnyerte a szurkolók tetszését, a magyar olimpiai válogatott elleni 90 perc alatt sokszor csillogtatták ragyogó technikájukat a brazil játékosok. A Fluminense sikereinek egyik kovácsa Zeze Moreira edző.

Moreira 50 éves. Egykor ő is kitűnő játékos volt, s a középfedezet posztján húszszor szerepelt a brazil válogatottban. 17 éve működik mint edző, s 1948-ban került először elsőosztályú csapathoz. Több klubnál ért el sikert. A Botafogóval már 1956-ban is járt Budapesten. Ő volt az edzője az 1954-es világbajnokságon szerepelt brazil válogatottnak, de miután csapata a magyaroktól elszenvedett 4 : 2-es vereség után kiesett, leváltották ...

Első kérdésünk általában a brazil labdarúgással volt kapcsolatos. Milyennek látja országa labdarúgó sportját, s hogyan bonyolítják le a bajnokságokat?

— Brazíliában a labdarúgás kétségkívül a legnépszerűbb sportág — mondotta. — A futballnak három bázisa van: Rio de Janeiro, Sao Paolo és Santos. De az egész országban szinte megszámlálhatatlan fiatal rúgja a labdát, hódol kedvenc sportjának. Pontos adatokat nem tudok arra vonatkozólag, hogy hány csapat és hány játékos szerepel szövetségünk nyilvántartásában, de a labdarúgók száma madjnem meghaladja a több más népszerű sportágét együttvéve. A bajnoki rendszerre vonatkozólag: eddig 20 területi csoportban bonyolították le a bajnokságokat s ezek közül a rio de janeiroi és a sao paoloi számított első osztályúnak. Innen 5—5 csapat szerepel a legjobbak tornáján s ennek győztese az abszolút „bajnok". Idén ezt a címet a Fluminense szerezte meg. Ősztől kezdve azonban megváltozik ez a bajnoki forma, s olyan lesz, mint az európai országokban. Kiírták az első osztályú bajnokságot, amelyben 20 együttes vesz részt, s őszi, tavaszi rendszerben körmérkőzésszerűen bonyolítják le. Véleményem szerint ez további lendítője lehet sportágunk fejlődésének.

A délamerikai labdarúgókról sokszor, mint labdazsonglőrökről beszélnek. Minek tulajdonítható nagyfokú technikai felkészültségük?

— Mint már mondottam, nálunk a labdarúgás a legnépszerűbb sport, s a „játék" már 5—6 éves korban megkezdődik. Sokezer azoknak a gyerekeknek a száma, akik mezítláb, kisebb-nagyobb gumi, bőr, vagy ronglabdával kezdik meg labdarúgó „pályafutásukat". Ezáltal fokozódik a labda iránti érzékük, egyre csiszolódik technikai tudásuk, s szinte hozzánőnek a labdához. Persze meg kell jegyeznem, adottság is kell ahhoz, hogy valaki jó labdarúgó legyen ...

Évekkel ezelőtt a délamerikai labdarúgók elég egyénieskedők, önzők voltak, s gyakran egy-egy szép technikai trükkért, s az ezért járó tapsért a csapat érdekeit is háttérbe szorították. A svédországi világbajnokságon azonban a brazil válogatott, mint kollektív együttes is kitűnően vizsgázott, s ez volt tapasztalható a Fluminense játékában is.

Ezek szerint „új útra" tértek a brazil csapatok?

— A labdarúgás is, akárcsak minden más sportág fejlődik, egyre nagyobb követelmény elé állítja a sportolókat. A kollektív játék, a csapat összteljesítménye ma már döntő tényezője a jóeredmények elérésének. Éppen azért mi sem engedhettük meg magunknak azt a „fényűzést", hogy labdarúgóink egyéni trükkökkel szórakozzanak, a közönségnek játszanak. Ma már nálunk is a csapat érdekeinek van minden játékos alárendelve, s ezt az edzők a legszigorúbban megkövetelik.

Egy „kényes kérdést" tettünk fel ezután Moriera edzőnek. Az 1958-as világbajnokság után több brazil játékos búcsút mondott Délamerikának és Európába tette át „székhelyét".

Miért engedték el ezeket a játékosokat, s az olasz és spanyol labdarúgásnak miért jó piaca Délamerika?

A Fluminense edzője azt válaszolta, hogy a brazil labdarúgók

mind profik s őket szerződés köti csapatukhoz. Ennek lejárta után azonban, ha külföldről ajánlatot kapnak, *amely a volt egyesület számára is előnyös,* akkor kiadják őket. Így került Spanyolországba Didi (ma ismét Brazíliában rúgja a labdát Szerk.) és Vava is.

Milyen erőt képvisel a római olimpián szereplő és a jelenlegi válogatott csapat?

— Nincsenek nagy reményeink az olimpiai csapat szereplését illetően folytatta Moreira edző —, mert többségben fiatalokból, 18 éves játékosokból álló csapatot jelöltünk ki. Kétségtelen azonban, hogy ezek a fiatalok igen jóképességű labdarúgók, s közülük néhányra pár év múlva esetleg a válogatott csapat is számíthat. Meggyőződésem, hogy az olimpiai bajnokságot európai ország csapata nyeri! Változatlanul jó erőt képvisel azonban a „nagyválogatott", amelyben jól keverednek az idősebb és fiatalabb labdarúgók. Az Európában jólismert játékosokon kívül néhány újonc került az együttesbe, s ők már eddig is erősségei voltak a csapatnak. A most Budapesten játszott Fluminenseből pl. a balhátvéd Altair és a középcsatár Waldo, a fedezetet játszó sao paoloi Victor és az összekötő Chinezinho, a Palmeiras csapatából már most eléri elődei játékának színvonalát. Mégis azt mondom, hogy Chilében sokkal nehezebb lesz a helyzetünk, mint 1958-ban Svédországban volt. Elsősorban azért, mert örök riválisaink, a délamerikai csapatok valamennyien „otthon" lesznek. Argentina és Uruguay is nagyon készül a világbajnokságra, s tapasztalataim alapján ezúttal Argentina az elsőszámú favorit.

Milyen híre van Délamerikában az európai, s ezek között a magyar labdarúgásnak?

— Nálunk jól ismertek az európai labdarúgó csapatok eredményei. Tudjuk mely csapatokkal kell különösképpen számolnunk a világbajnokságon. Ilyen irányú tapasztalatszerzésre egyébként az évről-évre Európában túrázó klubcsapataink a legmegfelelőbbek. Ismerjük a magyar labdarúgás helyzetét is, és az országos bajnokság mérkőzéseiről szóló eredmények az egyik rioi, hetenként megjelenő labdarúgó újságban napvilágot is látnak. A legjobb híre változatlanul a Ferencvárosnak van s túlzás nélkül mondhatom, hogy bármelyik klub szívesen mérkőzne a magyar együttessel.

Kozák Mihály

Párizsban nemzetközi labdarúgó-torna volt. Az első napon: Santos—Reims 5:3, Racing Club Paris—CDNA Szófia 2:0. Pelé (Santos) az első nap megsérült, a szállodában Mauro (jobboldalt), Pelé sérült lábát fogja, de a sérülés nem volt *komoly, hiszen Pelé mosolyog. Baloldalt Ney. A döntőn Pelé is játszott, s a Santos 4:1-re nyert a Racing ellen. A Reims és a CDNA 1:1 arányban döntetlent végzett egymással*

KURTÁN-FURCSÁN

John MacAdam, az angol Football Monthlyban azt javasolja, hogy négy kapu legyen a labdarúgó pályán, s minden csapat két kapussal játsszék. A másik két kapu a félpályán lenne. MacAdam szerint így sokkal érdekesebb lenne a labdarúgás.

*

Paul Hörbiger, az ismert színész és filmszínész éppoly szenvedélyes labdarúgás-kedvelő, mint nálunk Salamon Béla. A bécsi Burg-színházzal kötött szerződése szerint, ha egy vasárnap valami érdekes mérkőzés van, lemondhatja az előadást. A Burgszínház műsortervét ennek megfelelően a labdarúgó-műsorhoz igazítják...

*

A görögök legközelebbi bajnoki évükben kipróbálják a mérkőzések újszerű pontozását: a győzelemért 3 pontot adnak a győztesnek, 1 pontot a vesztesnek, döntetlen esetében mindkét csapat 2—2 pontot kap.

*

Argentinában gyermek labdarúgószövetség is van. Ez rendezi a 8—13 évesek bajnokságait. Legutóbb Uruguay és Argentina gyermek-együttesei mérkőztek 10 000 néző előtt, a Buenos Aires-i sportcsarnokban. Az argentin csapat 5 : 0-ra győzött.

*

Colonna asszony, a sokszoros válogatott francia kapus felesége egyszerre két adag gyermektápszert készít; egyiket kisgyermeke, a másikat férje részére. Colonna szerint ez igen jó kondicionáló szer.

Nagy az elkeseredés Vas megyében:

kiesett az NB I-ből a SZOMBATHELY

Amire Vas megyében kevesen mertek volna gondolni 1959 őszén, megtörtént: kiesett az NB I-ből a Szombathelyi Haladás. Nagyon fáj ez a megyei szurkolóknak, hiszen az Sz. Haladás volt az egyetlen vidéki csapat, amely a felszabadulás óta minden évben a legjobbak között szerepelt, és azért is, hogy a Nyugat-Dunántúl sportszerető közönsége

az 1960—61-es bajnoki esztendőben nem láthat NB I-es mérkőzéseket Szombathelyen.

Az elkeseredés hullámai csak nem akarnak csitulni. A főtéma, mi az oka a kiesésnek? Persze ember legyen a talpán, aki a vélemények rengetegében és a szenvedélyek viharában ebben a kérdésben el tud igazodni. Állandóan ezek kerülnek ismétlésre: balszerencse, sok sérülés, a játékosok fegyelmezetlensége. De vajon elfogadhatók-e ezek az indokok a gyenge szereplésre? Részben! A szombathelyi zöld-fehér csapatot néhány alkalommal valóban játékvezetői tévedések sújtották, amelyek befolyásolták az eredményt. Kevés csapatban volt annyi sérült az év folyamán, mint az Sz. Haladásban. További két okban is sok az igazság, mindez azonban mégis csak részmagyarázat lehet.

Véletlen-e például, hogy

1945 óta egyetlen NB I-es csapat sem fogyasztott el annyi edzőt, mint a Szombathely.

15 edző oktatta ezidőben a szombathelyi NB I-es labdarúgókat. Sokan közülük még az alapokat sem rakták le, máris megváltak, vagy maguktól, vagy közös megegyezéssel. Ilyen körülmények között természetesen bármilyen tehetséges is volt a játékosállomány, jó a szakvezetés, nehéz volt az előrehaladás. Az elmúlt év is így kezdődött. Szabó Imre vezette az első edzéseket, szeptember végén pedig már Turai András.

Kevés labdarúgó szakosztály hajtott végre az elmúlt 2—3 évben olyan sikeres fiatalítást, mint a Szombathely. 1957 őszén pl a nagyrészt ismeretlen fiatalokból álló együttes november végén

mint második helyezett találkozott az első helyen álló Tatabányával.

Években közel, és mégis milyen távoli ez esemény. Mert pl. mi történt ezidén tavasszal? Egyik-másik fiatal ugyan bekerült néha a csapatba, de egy-két gyengébb teljesítmény után a következő héten már a tartalékok kenyerét ette. Az MTK ellen pl. a 35 éves Kolesánszky került a sérült Tóth helyére, ugyanakkor a fiatal Molnár II-vel, a megyei válogatott balszélsővel nem mertek kísérletezni ezen a poszton.

A vezetőség körében sem volt minden rendben. Rákli Kálmán dr szakosztályvezető a múlt év végén lemondott, új vezetés következett, megint lemondás, majd áprilisban ismét Rákli Kálmán dr. került a szakosztály élére. Ez is zökkenőket okozott a szakosztály életében. De a régóta vajudó válsághoz csak egy „kockát" jelentett.

A legnagyobb baj egyes fiatalok nagyfokú önelégültsége volt.

Látták ezt jól sokan Szombathelyen a szurkolók, a szakosztály vezetői is, arra azonban nem volt erejük, hogy fegyelmezzenek. Az önelégültség önteltséggé fajult, egy-két fiatal bizony elfelejtette, hogy nemcsak jogai, de kötelességei is vannak sportkörével, szakosztályával, a sokezer lelkes szurkolóval szemben. Nem véletlen az, hogy Novák a tavaszi idényben szinte egyetlen alkalommal sem nyújtott olyan teljesítményt, mint pl. az olimpiai válogatottban, vagy az olimpiai csapat edzőmérkőzésein. Pál márciusban megsérült, midezzel azonban nem sokat törődött, s csak a vezetőség hosszas únszolására járt kórházi kezelésre. Ha ekkor a szakosztályvezetésnek meg lett volna a bátorsága Novák és Pál kellő megfegyelmezéséhez, sokmindenben valószínűleg másképp alakultak volna a dolgok. Ma már azonban késő a bánat. A szombathelyi zöld-fehérek kiestek az NB I-ből. Tapasztalat azonban van bőven, s most ezeket kell mihamarabb felhasználni, nem pedig a régi hibákon rágódni. S ha meg lesz a kellő összefogás, akkor 1961-ben a 25. évfordulón — 1936-ban került az Sz. Haladás először az NB I-be — ismét elsőligás csapatuk lesz a szombathelyieknek.

Kiss Antal
a Labdarúgás
szombathelyi levelezője

Csatárjáték különleges védelmi taktikák ellen

Taktikák és ellentaktikák. Újszerű támadójáték ellen korszerű védekezés. Örökmozgó csatárok ellen területvédelem. Gyors indítás ellen mélységben tagozott védelem. Kiváló képességű csatárok ellen szoros emberfogás.

Az ellentétek küzdelme, ez a fejlődést állandóan előremozgató dialektikus törvényszerűség egy sportágban sincs meg oly nagy mértékben, mint éppen a labdarúgásban, a labdarúgó stratégiában, a taktikában. Állandóan él, és érvényesül, a futball születésétől, őskorától kezdve. Napjainkban is ez a fejlődés egyik legerőteljesebb mozgatója, a különféle támadó és védő taktikák szakadatlan küzdelme. Hajlamosak vagyunk minden további nélkül kezdeményező jelzővel illetni a támadójátékot, az újszerű támadó taktikai megoldásokat, és azt mondani, hogy a védelem taktikái csak követik a támadók kísérleteit, meglepő kezdeményezéseit, csak alkalmazkodnak ezekhez. Valóban, ezt mutatja a gyakorlat. De csak addig, amíg a védelem nem talál hathatós ellenszert, mert ettől a pillanattól kezdve létrejön az egyensúly, sőt ideig-óráig a védőjáték kerül előtérbe. Körülbelül ebben a stádiumban van most a labdarúgás. A különleges védőtaktikák divatját éljük. Érdemes tehát azzal is foglalkoznunk, hogy a védők különleges taktikái ellen milyen fegyvereket alkalmaznak a csatárok, az eredményesebb támadójáték érdekében. Nézzünk egy-két ismertebb megoldást ebből a szempontból is.

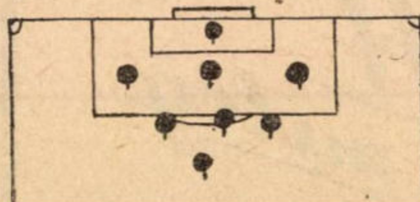
A „kísérő" emberfogás

a védők egyik leghatásosabb taktikai fegyvere, az egyes kiváló képességű ellenfél csatárok teljes semlegesítésére. Mit jelent a kísérő emberfogás? Azt, hogy az ellenfél legjobb, legkiemelkedőbb képességű csatárának állandó fedezését, kísérését kapja feladatul az erre a célra legjobban megfelelő védő, vagy viszszavont csatár. A védő feladata ebben az esetben nem sokrétű és nem is kezdeményező. Árnyékként kell követnie a kiszemelt csatárt, szinte mindenüvé az egész pályán, zavarnia kell a labda-átvételekben, az átadásokban, és természetesen szerelnie, amikor erre alkalma van. Sok példáját láttuk ennek a védő taktikának 1960-ban, az NB I tavaszi mérkőzésein. Az MTK—Bp. Honvéd mérkőzésen például az MTK fedezete Gál, tökéletesen oldotta meg a kísérő emberfogó feladatát, amikor szinte „megbénította" a legjobb formában levő válogatott csatárt, Tichyt. Közel ezt a feladatot kapta a fiatal MTK fedezet, felváltva Kovács III-mal, az MTK—Ferencváros mérkőzésen is, amikor Albert, illetve Orosz szoros őrzését látta, illetve látták el. Említhetnénk még néhány példát, ám inkább nézzük meg azt, hogy a kísérő emberfogás „rabságából" miként igyekeznek szabadulni a támadók?

Az ilyen szigorúan őrzött csatárok általában *sok és állandó mozgással* igyekeznek szabadulni őrzőiktől. Ha a csatár bírja erőnléttel, illetve a védő kevésbé bírja, sikerrel szokott járni a sok mozgás. A siker tehát viszonylagos. Ha nincs különbség ezen a téren csatár és védő között, akkor is a sok mozgás vezet eredményre. De nem az akármilyen helyezkedő mozgás. A csatár az egész mérkőzést végig szaladhatja egyfolytában, mégsem lesz játéka eredményes, mert a kiváló erőnléttel rendelkező védő az egyhangúan, az egyiramban mozgó ellenfelét mindenüvé képes követni. A monoton, az egyiramú helyezkedő mozgás nem vezethet eredményre. Annál inkább, ha a csatár helyezkedő mozgásában *sok az iramváltás*. Ha a lassú, vagy közepes iramú futást, vagy ácsorgást hirtelen, villámgyors, rajtszerű megindulások tarkítják, egyszóval, ha a csatár gyakran változtatja helyezkedő mozgásának iramát, kettős célt ér. A hirtelen, villámgyors megindulásokkal még az azonos gyorsaságú védővel szemben is tud 5—6 méter előnyt szerezni, ami már optimális helyzetet teremt számára, s ez a helyezkedő mozgás fizikailag is, de főképpen pszichikailag előbb-utóbb „kikészíti" a védőt. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kísérő emberfogás ellen, a kullancsszerűen tapadó védő ellen legjobb fegyver az ilyen formájú helyezkedés. Ez pedig kiváló speciális erőnlétet, taktikai érzéket, nagy akaraterőt igényel a csatártól, melyre természetesen fel is lehet készülnie.

Tömörülő vagy belső védelem ellen

is nehezen találják meg csapataink a legjobb ellenszert. Általában a szerényebb játékerőt képviselő csapatok játékában találkozunk az e fajta védőtaktikai megoldások formáival. A legismertebb változat, az úgynevezett belső védelem. A védekezésben résztvevő játékosok számának növelésével a kapu előtti, 30—40 méteres körzet megszállását jelenti. Ezt a tömör és „népes" védőfalat nagyon nehéz feltörni.

Ezzel a védőtaktikával játszó csapatok (egyes mérkőzéseken a Tatabánya játékában fedezhetjük fel ezt a jellegzetességet) a védekezésre fektetik a fő súlyt. Támadásaik általában szórványosak, de rajtaütésszerűek, gyorsak, s sokszor eredményesek. Bármely csapatnak joga van az ilyen és ehhez hasonló védőtaktikák alkalmazására. Ugyanígy bármely csapatnak joga van a tömörülő védelem, annak mindenféle változata ellen megtalálni a támadó ellenszert. Igen! A választott taktikákat ilyen értelemben nem kötik a játékszabályok...

A tömörülő védekezés ellen a

gyors indítás

a kevés átadásokból szőtt támadás építés a legegyszerűbb fegyver. Az a bizonyos: „a játéktér középső harmadának gyors átjátszása". Valóban, ez elméletben nagyon is egyszerű. A gyakorlatban viszont annál nehezebb. Szinte alkalmazhatatlan akkor, ha a beállt és tömörülő ellenfél védelme semmiképpen sem lazul fel, nem jön ki kapuja előteréből. Még akkor sem, ha a támadó csapat tudatosan feladja a mezőnyt, ha csatáraik nem támadják meg az ellenfél védőit már a kapu előtt, hanem engedik őket kibontakozni. A fegyelmezett védőtaktikával játszó csapat képes ezt akár az egész mérkőzésen megoldani. Nos hát ebben az esetben nem fegyver, a különben hasznos és máskor sikeres gyors indítás. Ebben az esetben ugyanis nincs kiket „elindítani", hiszen az ellenfél védelme nem jön ki.

A másik támadó fegyver tömörülő védelmek ellen

az átlövés, a távoli kapura lövés

Igen ám, de ez nem olyan egyszerű, hogy egy rövid taktikai utasítás után alkalmazni is tudnák csatáraink. Nagy lövőerejű játékosok képesek csak 25—30 méterről bombázni a kaput. S ez bizony sok gyakorlást, edzést kíván. A tömörülő védelem játékosai általában, többségükben nem embert fognak, hanem területet védenek. Az embert csak a veszélyes zónában „veszik fel". A csatárok tehát 25—30 méterről viszonylag zavartalan körülmények között lőhetnek kapura. A kapuhoz közelebb természetesen már nem. S az előbbi lehetőséget kell mindenképpen kihasználniok.

Esetenként a jó

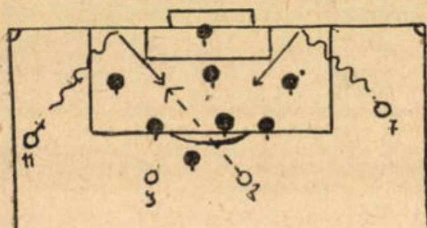
egyéni játék

elsősorban a jó cselezés vezethet eredményre. Az egyéni játékra való törekvés és annak mindenáron való erőltetése azonban semmi esetre sem lehet első szándékú taktikánkban. Legfeljebb csak oly mértékben, mint ahogy azt Sándor, vagy Albert esetenként kiválóan és szinte utánozhatatlanul csinálják.

Csatárjáték különleges védelmi taktikák ellen

Az alapvonal játék

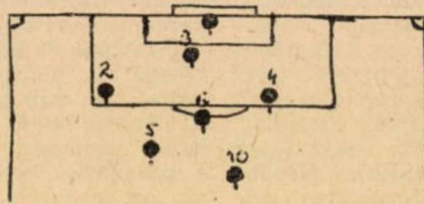
a beálló, a tömörülő védekezés talán egyik leghatásosabb, de egyben a legkevesebbet alkalmazott támadó ellenszere. Hogy miért alkalmazzák keveset ezt a taktikai megoldást? Egyszerű! Jó szélső csatárokat kíván. Csapataink pedig nem rendelkeznek tucatjával a jóképességű szélsőknek. Az alapvonal játék azt jelenti, hogy a támadók nem elölről rohamozzák a tömör védőfalat, hanem a széleken, a szélső csatárok révén beviszik a labdát az alapvonalig, aztán onnan visszajátszák a labda nélkül berohanó belső csatároknak. Tehát szinte *bekerítik a tömörülő védőket.* A megoldás egyszerűbb a széleken, mert a belső védelem többnyire feladja az oldalvonalak közelében levő területeket. Az alapvonaljáték képes megbontani és hátulról fellazítani a tömör védőfalat.

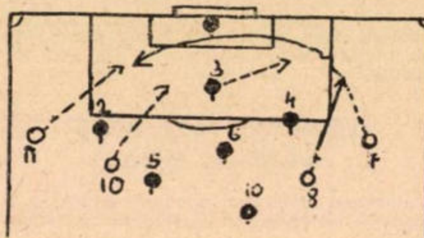
Sajnos a magyar szélsőcsatárok között jelenleg kevés ilyen, az alapvonaljátékot kiválóan játszó csatár van, Mestere ennek talán egyedül Sándor. Nagy gyorsaságot, jó labdavezető és cselező készséget kíván. Persze mindegyiket lehet fejleszteni is...

Támadójáték „sepregető" ellen

Gyakran alkalmazott védőtaktika a *mélységben tagozott* védelem is. A mélységben tagozott védelem a három hátvéd és a két fedezet kettős sora helyett, általában még egy játékos bevonásával és a védők elhelyezésével tagoltabban népesíti be a védőterületet.

Több, az ábra szerint négy vonalban állít „hullámtörőket" a rohamozó csatárok útjába. A védelem vegyes védekezést játszik. A hármas játékos a sepregető területet védi, a hatos általában embert fog. A sepregető feladata az előtte álló védők által „megszűrt" labdák összeszedése, a többi védő biztosítása, az irányítás. Előnyös helyzetéből kiválóan tud például keresztezni is. Az így felállt védelem ellen semmi esetre sem helyes a hosszú és magas labdákkal, a középen indított támadásvezetés. Ezek a támadások rendre elakadnak a sepregetőben. Helyesebbek a széleken vezetett támadásokkal a sepregetőt kimozdítani középről, és a súlypontképzés után keresztlabdával helyzetet teremteni.

Megoldás lehet az is, hogy egy jól cselező, gyors csatár beáll a sepregető elé és a bejátszott labdákkal esetenként egyénileg próbál kezdeményezni.

*

Csak néhány, tipikus védőtaktikai megoldást és annak támadó ellenszerét igyekeztünk röviden elemezni. Örömmel kell tudomásul vennünk azt, hogy csapataink, edzőink mind gyakrabban nyúlnak a különleges taktikai megoldásokhoz. Úgy gondoljuk, hogy ezek a kezdeményezések mindenképpen hasznára válnak ladbarúgásunknak.

Zalka András

NEMZETKÖZI FIGYELŐ

18 évig volt a Reims játékosa, sőt a legutóbbi 10 évben csapatkapitánya Jonquet, a sokszoros válogatott. Most átkerült a Strasbourg csapatához, hogy azt visszahozza az I. osztályba. A búcsúmérkőzésen Kopa fűzte be a csapatkapitány cipőjét

Sok a jóból is megárt...

Ha tovább így fejlődnek a dolgok a nemzetközi labdarúgásban, hamarosan elérjük azt a pontot, amikor már az új futballkonkurrenciáknak a nyilvántartása is komoly nehézséget fog okozni.

A KK, az EK, a Kupagyőztesek Kupája, a Barátság Kupa, a sok tengerparti, alpesi és más elnevezésű versengések mellett most a skóciai Turnberryben új díjmérkőzés sorozatról értekeztek angol, skót, észak- és délírországi, francia, olasz és svájci delegátusok.. Ebben az évben az új vándordíjban 8 francia, 4 angol és 4 skót csapat vesz részt. Győztes az az ország lesz, amelynek együttesei a legtöbb pontot érik el.

Valószínű, hogy az új tornában jövőre már Észak- és Délírország, Olaszország és Svájc is részt vesz majd.

Az új versengés hivatalos neve „Francia-angol-skót Liga" lesz. Elnöknek a francia L. B. Dancause-t választották, míg a titkár az olasz L. Scambone lett.

Az elégedetlen hollandok

A svájciaktól elszenvedett vereség után a holland szaksajtó lesújtó bírálatokban részesítette a válogatott játékosokat, megállapítva, hogy sohasem „megy jól" nekik Zürichben és annak ellenére, hogy idén más külföldi csapatokkal szemben szép eredményeket és részben feltűnő győzelmeket értek el, az általuk rettegett svájci talajon ismét leszerepeltek.

Ugyanazok a játékosok, akik Zürichben megközelítőleg sem érték el normális tudásukat, pár napra rá a holland bajnoki hajrában egyszerűen kiváló teljesítménnyel rukkoltak elő. A bajnokságot az Ajax csapata nyerte, de ez még sem jogosítja fel, hogy részt vehessen az Európa Kupában. A holland szövetség ugyanis a bajnokság első három helyezettje részére külön tornát írt elő, amelyen mindegyik együttes kétszer méri össze erejét egymással. Idén ezt a nagy csatát az Ajax, a Feijenoord és az Eindhoven vívja meg az EK-ban való részvétel jogáért.

A holland sajtó nagy része kifogásolja a szövetségnek ezt a határozatát, s itt kell megemlíteni, hogy az UEFA ezideig még nem engedélyezte, hogy hármas körmérkőzés döntse el, melyik csapat képviselje Hollandiát az EK-ban.

Jól startoltak a svédek

Ismeretes, hogy az elmúlt őszi szezonban a svéd válogatott Londonban aratott 3:2-es szenzációs győzelme után 2:3 arányban kikapott az írektől. Ez a vereség a Wembleyben az angolok ellen elért diadal után igen érzékenyen érintette a svédeket, akik alig várták, hogy revansot vehessenek legyőzőjükön. A visszavágó mérkőzésen meg is született a svéd győzelem, még pedig 4:1 arányban. Ez az eredmény egyértelmű — és annak megfelelő volt a játék is —, mert a svéd háziurak teljes 90 percen keresztül kezükben tartották a játék irányítását.

Ezt követte a svéd válogatottnak a Budapesten sikeresen bemutatkozott brazil Fluminense elleni játéka. Annak ellenére, hogy a brazilok kitűnő mezőnyteljesítményt nyújtottak, a svéd válogatott eredményesebb támadójátékával 3:0-ra verte a délamerikai vendégeket.

Különben Svédországban — érthetően — nagyon örülnek annak, hogy az olasz labdarúgó szövetség nem engedélyezte a külföldi játékosok számának felemelését, mert ilymódon megtarthatják legjobb futballistájukat, Agne Simonssont, aki a válogatottnak dirigense és gólkirálya. Ez a kiváló játékos ugyanis csábító ajánlatokat kapott vezető olasz egyesületektől és bizonyára át is helyezte volna működésének színhelyét Itáliába, ha nem jön közbe az olasz labdarúgó szövetség intézkedése.

Nem mind arany, ami fénylik...

Az olasz labdarúgás kifelé pompázó épülete azt a benyomást kelti a távolról szemlélőben, hogy ebben az országban a „futball-ipar" nagy konjukturáját éli. A külszín azonban csal, mert a benfentesek jól tudják, hogy az olasz klubok már évek óta pénzügyi csőd felé haladnak. A játékosvásárlások és prémiumok annyira megnőttek, hogy már az impozáns bevételekkel rendelkező egyesületek sem képesek gazdasági egyensúlyukat megőrizni. Egyetlen kivétel a torinói Juventus, amely az idén nyereséggel fogja lezárni a szezont.

Most az olasz olimpiai bizottság, amely a Toto bevételeit kezeli, késznek nyilatkozott, hogy a profiklubok számára 2 milliárd líra rendkívüli hitelt nyújtson. E célból külön bankot alapított „Credito Sportivo Italiano" néven. A kölcsönök után az egyesületek csak 2 és fél százalék kamatot fizetnek évente, míg a többi bank 8—10%-ot kér. Az egyetlen feltétel, amelyhez a kölcsönnyújtást kötik, hogy a kapott összeget nem szabad külföldi sztárok megvásárlására felhasználni.

Pedig az egyes klubokat éppen ez az intézkedés érinti legsúlyosabban, hiszen az az álláspontjuk, hogy csakis nagynevű, külföldi játékosokkal tudják a közönség érdeklődését felkelteni és megtartani.

Így néz ki tehát a kifelé virágzó képet mutató olasz labdarúgás — másik oldala.

Koppenhága szégyene

A dán sportlapok Koppenhága „szégyenének" nevezik a dán főváros csapatainak bajnoki szereplését. A legjobban még a Frem szerepelt eddig, amely a ranglista ötödik helyén áll, a másik három koppenhágai egyesület, régi nagynevű csapatok, a tabella sereghajtói között vesztegelnek. Ezek között a koppenhágai Boldklub gyenge játéka okozza a legnagyobb meglepetést, hiszen az az együttes az antwerpeni húsvéti tornát nyerte meg, — a döntőben a magyar bajnokságban vezető U. Dózsát 1:0-ra legyőzte. Ha ezt a dán győzelmet az ottani sajtó „szerencsésnek" és „meg nem érdemeltnek is minősítette, ez mégis olyan fegyvertényt jelentett a dán futballnak, hogy a Boldklub megérdemelte hazatérésekor az ünnepélyes fogadtatást. Nos, az újpestiek legyőzője alapos csalódásban részesítette híveit már a legközelebbi bajnoki mérkőzésén, amelyen igen gyenge játék után az Odense 1909-től 5:2-re kapott ki. A győztes vidékieknél egy Lehrling nevű 18 éves játékos egymaga 4 gólt rúgott... A szakemberek most szorgalmasan kutatják, vajon mi az oka a fővárosi labdarúgás ilyen nagymérvű visszaesésének?

Mégis Fontaine a gólkirály

A Reims kiváló válogatott csatára március végén bajnoki mérkőzésen lábtörést szenvedett. Már abban az időben ő volt a góllövő-lista éllovasa, 27 mérkőzésen elért 28 góljával. Ugyanakkor veszélyes riválisa akadt a párizsi gólvadász Cisowski személyében, aki 24 góllal a második helyet foglalta el. Tekintettel arra, hogy Fontaine az egész további bajnoki idényben nem léphetett már pályára, feltételezhető volt, hogy Cisowski a hátralevő nyolc bajnoki mérkőzésen meg fogja előzni a tétlenségre ítélt Fontaine-t, akitől elhódítja majd a gólkirály címet. Ezek a számítások azonban téveseknek bizonyultak mert néhány mérkőzésen sérülése miatt Cisowski sem szerepelhetett, további mérkőzésein pedig összesen csak 3 gólt rúgott. Így 27 góljával csak megközelíteni tudta Fontaine-t, aki mint említettük 28 góllal ismét a lista első helyén végzett.

Nyugati vélemények válogatott csapatunkról

A nyugati országok szaklapjai eléggé részletesen számoltak be válogatott egyesületünk angolok és skótok elleni játékáról. Mindkét mérkőzés eredményét nagy meglepetésnek, sőt a skótok elleni eredményt szenzációsnak minősítik. Szinte egyöntetű a megállapítás, hogy bár az angol és skót csapat Budapesten meglepő jó játékkal rukkolt ki, ezt nem utolsó sorban arra vezetik vissza, hogy a magyar fedezeteknek aznapi gyenge formája tette elsősorban lehetővé a két angolszász legénység játékának kibontakozását. Akcióikban, — írják — alig zavarták őket a magyar fedezetek.

Számos nyugati lapban olvastunk olyan véleményt, hogy a magyar tizenegy még nagyon messze van tavalyi legjobb formájától.

Egyes lapok idézik a régi igazságot, hogy „minden csapat úgy játszik, ahogyan azt ellenfele engedi". Szóval csak némi fenntartással merik dícsérni az angolokat és skótokat budapesti szép eredményéért.

Hiába, a magyar csapatnak tavalyi szereplése alapján, még nagy a tekintélye...

Becske Frigyes

Nagy labdarúgó edzők nyomában...

Izsák „Zsazsa", *a tehetségek bányásza*

A magyar labdarúgás fáradhatatlan, csupaszív harcosa volt a huszasharmincas években Izsák Károly, azaz Izsák „Zsazsa" — mert mindenki így hívta — az FTC tehetségeket kutató, bányászó edzője. Portréját az alábbiakban lehetne megrajzolni azok előtt, akik keveset vagy talán semmit sem hallottak róla.

Az FTC csapata 1932-ben. Az álló sorban jobbról a második Izsák Károly, az ülő sorban jobbról a második Kemény Tibor.

Elárvul a zöldséges stand

A Haller téri piacon kis zöldségesbódéja volt. Az „üzletet" inkább a felesége vezette, mert az ilyen jelenetek szinte napirenden voltak:

Vevő: *Jónapot Zsazsa bácsi. Kérek egy szép fej kelkáposztát. Amíg leméri felhívom a figyelmét, hogy az FSE pálya melletti réten focizó srácok között láttam egy kis pöttöm balszélsőt. Hű, ha látná mit csinál az a labdával.*

Zsazsa bácsi (abbahagyta a mérést, visszadobta a többi közé a kelkáposztát): *Balszélsőt? Mennyi idős lehet? Tizenöt körüli? Megyek megnézem, az ifi balszéléről úgyis egyszerre öregszik ki Kemény Tibor és Barna Sanyi, kell az utánpótlás. Jónapot!* (És rohant el, a standot a szomszédra, a feleségére vagy a gondviselésre hagyta.)

Szerette a gyerekeket

Minden szabadidejét a grundok tájékán töltötte. A Rajcsuron éppen úgy felbukkant a zömök, ritkás-szőke hajú, pirosarcú edző, mint a Lenketér környékén vagy az Almássy téren. Erzsébeten fedezte fel Kalmár Jenőt, a Hunyadi téren Kiss Gyulát, a kispesti homokon Havlik Bélát. Szerette és ismerte a grundok homokjában, salakporában csillogó gyöngyszemeket, a gyerekeket.

Vigyázott felfedezettjeire. Nála a fiatal játékos nem dohányozhatott, nem szoríthatta el a bokáját gumival, nem tűrt semmiféle rendetlenkedést. Szereteténél csak szigora volt nagyobb. A „krekkeskedésre" hajlamos ifjú — bármilyen tehetségesnek is ígérkezett — hamarosan továbbállt Izsák keze alól, vagy megváltozott a viselkedése. Mert Izsáknak volt türelme — és mindig volt ideje is — beszélgetni a fiatalokkal. Megmagyarázni hibáikat, lenyesegetni róluk a vadhajtásokat...

A kölyök futball úttörője

Az első világháború végefelé került a zöld-fehérekhez, és 25 éven keresztül — amíg élt — szolgálta a ferencvárosi érdekeket. Az akkori idők egyik legrosszabbul fizetett szakembere volt, pedig negyedszázad során a ragyogó tehetségek tucatjait fedezte fel, hozta felszínre. Aztán féltékenykedés nélkül engedte át a szakosztály nagynevű, nagytekintélyű edzőinek.

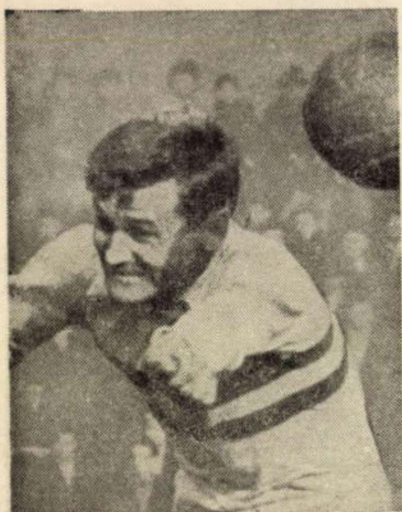
Ő szervezett először Magyarországon — 13—15 éves gyerekek számára — rendszeres bajnokságot. A kölyök futball úttörője volt. Az FTC, az UTE, a Testvériség, a Törekvés és még néhány más egyesület indított csapatot ebben az érdekes bajnokságban, amely méltán nevezhető a ma országszerte folyó úttörőbajnokság ősének.

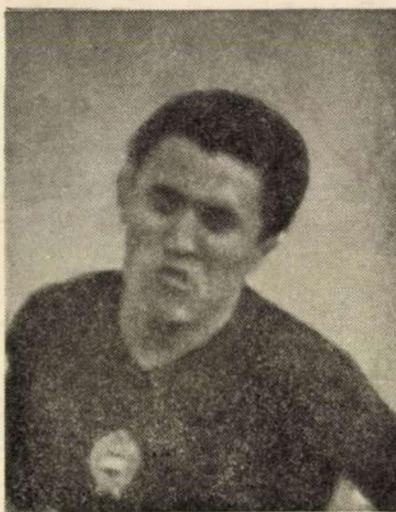
Vasárnaponként reggeltől estig ott volt a pályákon, néha négy-öt mérkőzést is vezetett, különösebb ellenszolgáltatás nélkül.

Később még a minimális támogatást is megvonták tőle, de azért sohasem szűnt meg az ifjúság önzetlen nevelője, a tehetségek „bányásza" maradni. Kár, hogy a felszabadulás után rövidesen meghalt, s nem érhette meg álmának — a fiatal labdarúgók országszerte folyó bajnokságának — megvalósulását.

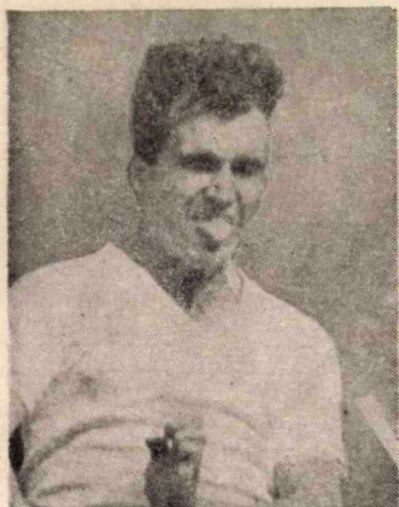
Vedres József

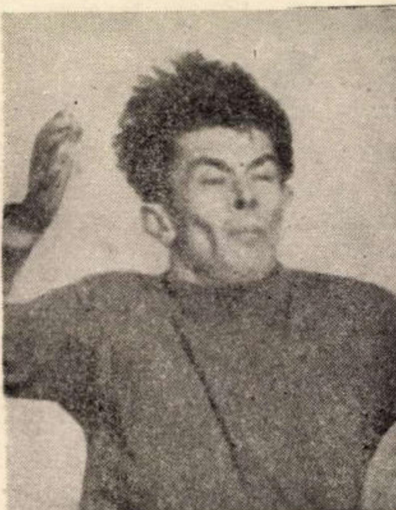
A JÁTÉK HEVÉBEN

Tichy

Rákosi

Albert

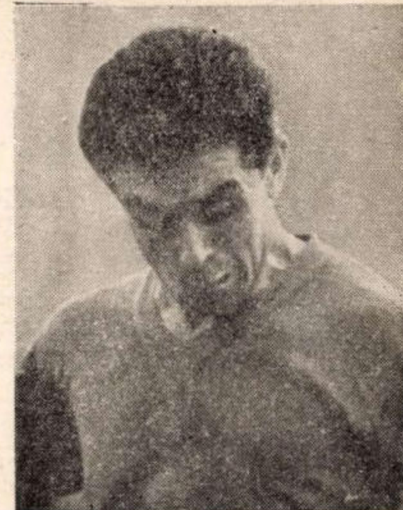

Szimcsák I.

Sátori

Sipos

Laczkó

Sándor

Fenyvesi